

# M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-480. 359-580.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. május 19.

bb. 1. erősödő kapcsolatok az egyetemi tanszékek és a gyakorlat között - dr. Lévai Andrásnak, a műegyetem rektorhelyettesének nyilatkozata

i ob/mm/e zs -cz

1972. május 19.

a budapesti műszaki egyetem a műszaki fejlesztéssel összefüggő ipari megbízások alapján az idén mintegy negyedmilliárd forint értékű munkát végez. az értégitő gyógyszer-szintetizálástól kezdve a kálcin-tér rendezési terveinek elkészítéséig, a metróprogram kidolgozásától az algyői olajos víz megtisztításáig, a hidak építésétől a folyamatszabályozás számos feladatának megoldásáig rendkívül széles skálájú a gyakorlatához szorosan kapcsolódó kutató munka.

- a teljesség igényével szinte lehetetlen áttekintést adni arról a valóban sokrétű munkáról, amelyet egyetemi tanszékeink „külső”, megbízások alapján végeztek és végeznek -, mondta dr. Lévai András tudományos rektorhelyettes az mti munkatársának adott nyilatkozatában. kiemelkedő jelentőségű például annak a különleges furópadozatnak a kifejlesztése, amely a gépelemek tanszék szakembereinek nevéhez fűződik, s amely lehetővé teszi a duna egyes szakaszainak medermélyítését és szabályozását - gazdaságos robbantásos módszerekkel. érdemes megemlíteni, hogy ilyen berendezés hazánkban eddig még nem működött, s munkába állítása már viszonylag rövid idő alatt is számottevő devizamegtakarítást eredményezett.

- a közlekedésmérnöki kar gépjárművek tanszékének munkatársai szintén jelentős megbízásnak tettek eleget: az építőgépgyártó vállalat felkérésére elkészítették egy speciális feladat ellátására alkalmas kilenctonnás darus gépkocsimentő prototípusának a terveit. a jármű - amelynek érdekessége az is, hogy helikopteran viszonylag könnyen szállítható - kitűnően alkalmas egyebek között az elakadt, elromlott járművek vontatására. szakembereink teljesítményének értékét növeli, hogy a szocialista országokban mindeddig hasonló paraméterekkel rendelkező járműveket nem gyártottak.

/folyt.köv./

bb. 1. /erősödő kapcsolatok...folyt./e

- a villamosmérnöki kar folyamatszabályozási tanszéke szintén nagy gyakorlati jelentőségű tudományos feladat megoldására vállalkozott. a fővárosi távfűtő művek részére - a távfűtéssel ellátott lakások hőmérsékletének szabályozhatósága érdekében - helyiség-hőmérsékletmérő és adatgyűjtő rendszert dolgozott ki. a berendezés az óbudai lakótelepen már üzemel, s jelenleg 720 lakószoba hőmérsékletét „figyeli”, regisztrálja és ellenőrzi.

- értékes segítséget nyújtanak egyetemünk építész szakemberei is az iparnak. az építészmérnöki karon például elkészítették a beton- és vasbetonipari művek dunaujvárosi épületelemgyára rekonstrukciójának részletes, tudományos alapossággal felépített programját. az épületszerkezeti tanszék ugynevezett elméleti modul koordinációs rendszert dolgozott ki, amely jelentősen hozzájárult a könnyűszerkezetes építési mód magyarországi meghonosításához, illetve elterjesztéséhez. az építőmérnöki kar vizsgázálkodási tanszéke a kőolaj- és gázipari tervező vállalat részére - több hónapos vizsgálat-sorozat tapasztalatai alapján - dolgozott ki kombinált mechanikai és fizikai víztisztítási rendszert. ugyanez a tanszék - a tiszavidéki mezőgazdasági fejlesztő iroda felkérésére - a tiszai vízellátás határterületén létesülő öntözőrendszerek kialakítására dolgozott ki tudományos javaslatot. a számítások szerint módszerükkel hektáronként évi mintegy 4,000 forintos megtakarítás érhető el, szemben a hazánkban eddig alkalmazott eljárással.

- a geotechnikai tanszék az árvízvédelem szempontjából végez jelentős kutatásokat. az országos vízügyi hivatal és a vituki megbízásból elsősorban az árvédelmi létesítmények védőképességének fokozásával foglalkoznak. kutatásaik keretében az emlékeztető 1970. évi nagy tiszai árvíz idején bekövetkezett töltésromlások, a csongrádi buzgárosodás, valamint a zalotai és a körtvélyesi talajfelpuhulások okait elemezték.

- a hőerőművek tanszék szintén sokakat érdeklő és érintő témával foglalkozott. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a magyar villamosművek tröszt megbízásából kidolgozta a főváros új lakótelepeinek fűtésére szolgáló erőmű- és távkiszolgáló rendszer tanulmánytervét. a szerveskémiai tanszék - a nehézipari minisztérium célprogramján belül - olyan kutatást folytatott, ami a prostaglandin nevű gyógyszer szintetikus úton történő előállítását eredményezte.

- meggyőződésünk, hogy az egyetemi tudományos műhelyek és az ipar kapcsolatainak szorosabbá tétele mindkét fél számára jó és hasznos. ezért arra törekszünk, hogy e kontaktusokat a jövőben is erősítsük, tovább építsük, szellemi kapacitásainkat mind teljesebben állítsuk a gyakorlati feladatok megoldásának szolgálatába -, fejezte be nyilatkozatát a rektorhelyettes. /mti - oláh béla/

-2-

bb.3. újabb látnivalók a balaton-parti muzeumokban

vid/ká/ok -oz

1972. május 19.

a balaton-part nagyobb üdülőtelepein és a közvetlen környék kiránduló központjaiban több, mint husz muzeum és kiállító helyiség várja a látogatókat. a muzeumok anyagát felfrissítették, kiállították az utóbbi időkben előkerült lelet-anyagokat és az új szenzékenyeket. a nyári idényben 2-3 hetenként újabb képzőművészeti, helytörténeti és idegenforgalmi jellegű kiállításokat nyitnak a nagyobb muzeumokban.

a balaton egyik leglátogatottabb muzeumban, a tihanyi-ban az állandó anyagon és a hajózástörténeti kiállításon kívül egész nyáron megtekinthető varga imre szobrászművész gyűjteményes kiállítása. a keszthelyi balatoni muzeum gazdag gyűjteményén kívül júniustól bemutatja sármellék népművészetét, majd július 9-től augusztus 30-ig a balatoni nyári tárlatot. balatonlellén a somogyi képzőművészek 22. kiállítására kerül sor. ugyancsak itt rendezik meg a balaton vidéki fafaragók kiállítását.

a déli parti emlékmúzeumok közül a somogyturi kunfi képtár a síófoki kálám imre, valamint beszédes józsef muzeum, a balatonszárszói józsef attila muzeum kínál érdekes látnivalókat. balatonszemesen, az egykori lóváltó állomáson, posta és bélyegtörténeti kiállítás számíthat érdeklődésre.

a balatonfelvidéken és a bakonyban ezenkívül tucatnyi helytörténeti- és emlékmúzeum várja az érdeklődőket. újdonságnak számít a sümegi vár szomszédságában lévő lovas muzeum és a bakonybéli skanzen. balatonszentgyörgyön, tihanyban és nagyvázsonyban tovább gyarapították a szabadtéri néprajzi muzeumok anyagát. érdekes látnivalókat tárnak a közönség elé a balatonfüredi, a badacsonyi és a sümegi irodalmi emlékmúzeumok is. tihanyban, a tájházban a matyó népművészetet reprezentálják, míg zircen a bakony természeti képével és néprajzával ismerkedhetnek meg a látogatók./mti/

-3-

bb.2. új bentlakásos oktatási intézmény gyengénlátó gyerekeknek - a felvételi igényt május végéig kell bejelenteni

1 vt/tr/ok hi-cz 1972. május 19.

szeptemberben debrecenben új, korszerűen berendezett bentlakásos általános iskola kezd meg működését, ahol 150 gyengénlátó gyermeknek tudnak helyet biztosítani. az új oktatási intézménybe már általános iskolába járó, illetőleg az idén tanköteles korba lépő gyerekeket vesznek fel. felvételre azok jelentkezhetnek, akiknek látásélessége szemüveg használatával 0.1 és 0.3 között van.

ezuton is felhívjuk az érdekelteket gyerekek szüleit, hogy a felvételi igényt levélben - legkésőbb május végéig - közvetlenül jelezzék a gyengénlátók általános iskolája és nevelőotthona igazgatójának/budapest, xiv. kerület, szőnyi út 26/b/, hogy megküldhessék gyermekük részére a jelentkezési lapot.

a bentlakásos iskolába, - amely országos jellegű - budapesti és vidéki gyerekeket egyaránt felvesznek./mti/

...-

bb.5. ismét megrendezik a sobieski emlékturát a dunán

vid gö/ká/ok -cz 1972. május 19.

esztergomban 39 évvel ezelőtt avatták fel a párkányi csatákban győztes sobieski jános lengyel király emlékművét. a török rabságban szülyödő város felszabadításáért vívott küzdelemmel kezdődött az a több éves hadjárat, amely véget vetett a törökök magyarországi uralmának. az avatás évében rendezték meg az első dunai emlékturát is, amelyet a második világháború kitöréséig még hat követett.

néhány évvel ezelőtt ismét felelevenítették a hagyományt, s az idén újra megrendezik a turát. a lengyel evezősök június közepén érkeznek komáromba, ahonnan a dunán folytatják útjukat esztergomba. a 14. emléktúra résztvevői itt találkoznak a magyar viziturstákkal, s ünnepséget rendeznek az emlékműnél. innen már együtt eveznek budapestre, s közben pihenőhelyeken, nagy- maroson, visegrádon, leányfalun megismerkednek a környék nevezetességeivel./mti/

...-  
- 4 -

M

bb.4. melegvízű strand leányfalun

vid gö/ká/ok -cz 1972. május 19.

a dunakanyar kedvelt üdülőhelyén, leányfalun megnyílt a melegvízű strand. a 1800 négyzetméter területű fürdő három medencéjét a korábban furt kut 56 celsius fokú, megfelelő hőmérsékletű hűtött vizével töltik fel. egyelőre 1400 fürdőzőt fogad az új strand, de később tovább bővítik területét és újabb 50 méter hosszú medencét építenek. a strand környékén rendezik a duna-partot./mti/

...-

bb.6. kikeltek a tuzokfiókkák a hanságban

vid/ká/ok -cz 1972. május 19.

1972. má

a tuzokvadászok eldorádója volt hajdan a kisalföld. bél mátyás még arról számol be, hogy a 18. század első évtizedeiben kapuvár környékén, a hanságban ezernyi számban láttak öszesereglett tuzokokat. az első világháború éveiben is mintegy 1400-1600 nagytestű szárnyastartottak nyilván a mai magyar kisalföld területén. a nyílt puszták madarának azonban nem kedvezett a belterjes agrotechnika, az állomány egyre csökkent a magyar madártani intézet vizsgálata szerint 1963-ban már csak százhuszonkilenc tuzok élt a kisalföld területén de számuk azóta valamelyest emelkedett. a megyei vadászati felügyelők az idén már százkilencvenöt tuzokot számláltak a hanságban. a korai kitavasodás következtében a tuzoktyukok korábban kezdték meg a tojásrakást, s egy-egy fészekaljban két-három tojást költenek. az első fiókkák már ki is keltek./mti/

...-

bb.7. „krimi” „gorsiumban” - halott férfi csontvázára bukkantak egy kutban

vid/ká/ok -cz 1972- május 19.

hazánk legjelentősebb római kori ásatásának színhelyén a táci gorsiumban, ahol eddig több, mint 700,000 leletre bukkantak a régészek, csupán egyetlen fegyvertöredéket találtak. erre is egy kut mélyén bukkantak rá, egy halott férfi csontvázának szomszédságában. a halott homlokán hatalmas, kardvágástól eredő sebhely bizonyította, hogy a hajdani római nem természetes halállal halt meg. a fejére nagy követ helyeztek a gorsiumi „gyilkosok”, s a kutba rejtették a „bűnjelet”, is a halott férfi aranyozott kardmarkolatának töredékét, s a saruját. e két utóbbi lelet azt bizonyítja, hogy az ismeretlen halott római tiszt lehetett. a régészek feltételezése szerint vagy meggyilkolták, vagy gorsium kelte lakossága áldozta fel. a keltáknál, ugyanis szinte minden kutban megtalálható az emberáldozat csontváza./mti/

...-  
- 5 -

M

bb. 8. kulturánk kincsei budapest „legdivatosabb„ sétaterén - sátor sor a váci utcában, pavilonok városszerte - előkészületek könyvkiadásunk nagy seregszemléjére

i ró/fk/e hi -cz

1972. május 19.

bár a könyvhét néhány újdonsága még nem hagyta el a nyomdákat, az ünnepi megnyitó napján - május 27-én - minden bolt, pavilon, alkalmi sátor teljes választékkal fogadja majd az érdeklődő közönséget. idén először nem készült könyvheti lista, ellenben valósággá vált az az elhatározás, hogy minden kiadó a lehető legjobb, legszínvonalasabb kötetekkel köszöntse a könyv ünnepét. nemcsak a kifejezetten könyvheti kilencvenhét mű, de a megelőző időszakban megjelent alkotások is már a nagy seregszemle előfutáráiként, izelítől kerültek forgalomba.

emeli az ünnep rangját, hogy 1972. nemzetközi könyvhét. a minden eddiginél gazdagabb választék valóban nemzetközi rangúvá teszi a magyar könyv ünnepét. az idei könyvhetnek különösen nagy és megtisztelő feladata az 500 éves magyar könyvnyomtatás és kiadás előtti tisztelgés.

a rendező szervek különös gonddal készültek fel a nemzetközi könyvév jegyében megrendezett könyvhétre. megvalósul a „legyen a könyv mindenkié!„ jelszó: budapesten 114 könyvesboltban, 69 állandó pavilonban és 42 ünnepi könyvsátorban árusítanak könyvet, 2,000 üzemből és vállalatnál rendeznek ünnepi vásárt. az árusítóhelyek kijelölésének vezérelve az volt, hogy a peremkerületekben, az új lakótelepeken és az üzemekben az érdeklődők megvásárolhassák a tavaszi könyvújdonságokat és a régebben megjelent értékes műveket is. az utcai sátrakban és pavilonokban diszolgó kötetek jól szolgálják majd azt a célt, hogy tovább szélesedjék a könyv vásárlók tábora, még többen kapjanak kedvet az olvasásra.

a váci utcai könyvutcában majd minden kiadó képviselve lesz egy ünnepi könyvsátorral, itt várja az érdeklődőket az újvidéki fórum, az ungvári kárpát, a pozsonyi madách és a román szocialista köztársaság kiadóinak sátrai is. a főváros minden kerületének központi részén elhelyezett sátrak és pavilonok is a széleskörű és közvetlen információt szolgálják.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 8. /kulturánk kincsei...folyt./e

az érdeklődők tájékozottságának növelését célozzák az állami könyvterjesztő vállalat ünnepi kiadványai: az „érdekes könyvújdonságok„ a könyv kaleidoszkóp, az ifjúsági könyvkiadó, a „mai magyar írók jegyzéke„ és a könyvtárlat művészeti könyv-jegyzéke többes példányban jelenik meg. az ünnepi könyvhéttel veszi kezdetét a „művészeti könyvek baráti körének„ szervezése: 40 000 példányban készül egy kis jegyzék, amely ismerteti a baráti kör kedvezményeit és jelentkezési lapot is tartalmaz. a nők könyvespolca sátorban a vevők olyan ismertetőt kapnak, amelynek célja a klub létszámának további növelése.

a váci utcában színesedik a tájékoztatás: a kiadók is rendszeresen látogatják majd a sátraikat és felvilágosítást adnak az érdeklődőknek. kiadói propaganda-anyagokkal is ellátják a sátraikat, a tájékoztató felvilágosítás érdekességét szolgálják a transzparensek, „megállító táblák„ és léggömbök, valamint a színes nylon tasakok is. jelentősek a könyvheti kedvezmények is: a kijelölt műveket 50 százalékos árengedménnyel vásárolhatják meg, s minden 50 forintos vásárlás után a vevő ajándéksorsjegyet kap, amellyel értékes tárgyakat nyerhet. a gondolat, a magvető és a szépirodalmi kiadó könyvsátrában minden 50. vásárló könyvjutalmat kap. jelentősnek és érdekesnek ígérkeznek a kiadók önálló rendezvényei. a móra kiadó május 25-én a fővárosi művelődési házban irodalmi vetélkedővel egybekötött műsort tart szabó magda, kiss dénes, polgár judit és fodor tamás közreműködésével. a szépirodalmi kiadó május 25-én este fél 8-kor az egyetemi színpadon tartja szépirodalmi figyelő című műsorát, amelynek során a legújabb könyveit ismerteti. a táncsics könyvkiadó az állami könyvterjesztő vállalattal közösen az egyesült izzóban június 2-án „szép szó„ délutánt rendez, szalontai mihály író, szemes mari, szirtes ádám és halmos-sebő duó közreműködésével. a kossuth könyvkiadó a telefontárban író-olvasó találkozót tart balázs anna részvételével. az állami könyvterjesztő vállalat a ganz mávag-ban ünnepi könyvheti rendezvényt szervez. tizenkét peremkerületi szabó ervin könyvtárban meghívókat osztogatnak az ünnepi könyvheti sátrakhoz. a nyomtatványok tartalmazzák a könyvtár szolgáltatásait és néhány címet a tavaszi könyvújdonságokból.

az írószövetség szervezésében minden megyében - városokban, községekben, falvakban - csaknem száz író találkozik az olvasókkal, újabb barátokat szerezve az olvasásnak. /mt1/

-.-

- 7 -

bb. 9. a gyermeknap a rádióban és a televízióban

i nn/gg/e hi -cz

1972. május 19.

május 28-án három és félórás összeállítással köszönti a nemzetközi gyermeknapot gyermekvilág című adásában a magyar rádió, a molnár tamás által vezetett programban hangzik el raics istván összeállítása, a gyermekdallal a világ körül és a bajnok kerestetik sportvetélkedő országos döntője, a.a. milne verseit bánki zsuzsa, gábor miklós és szabó gyula szavalja. a riporterek interjút készítettek papp annával, a címea főtitkárával a gyermekek hazai és külföldi helyzetéről. bónis ferenc, a szófiai nemzetközi gyermekdal-fesztiválról tudósít. az adásban bemutatják még n. noszov föllentők és siegfried lenz: ilyen könnyen nem lehet macskát lopni című elbeszélésének rádióváltozatát is. a televízióban a gyerekek a nagyvilágban című amerikai filmsorozat első epizódját láthatják a kicsinyek, amelyet a tévé-ovi követ. a hókusz-pókusz ezuttal a majmok bolygójára invitálja a nézőket vidám, fantasztikus utazást ígérve. az intervizió varsóból közvetíti ugyancsak a gyerekek számára cirkusz-aréna című adását. a zseb-tévé hakapeszi és bálint újabb kalandjaival biztosít kellemes szórakozást. /mti/

...-

bb. 10. dr. biró józsef beszéde

ie/e -cz

1972. május 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. biró józsef külkereskedelmi miniszternek a budapesti nemzetközi vásár megnyitásán elhangzó beszédét. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

szeretettel köszöntöm a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága és a kormány megjelent tagjait, a diplomáciai testület képviselőit, a külföldi és hazai kiállítókat, valameny-nyi vendégünket.

az idén 41 ország vesz részt a budapesti nemzetközi vásáron - többségükben régi ismerőseink és barátaink, s ez alkalommal ismét örömmel üdvözlöm képviselőiket budapesten.

/folyt.köv./

- 8 -

MA

bb. 10. /dr. biró józsef...folyt./e

külön üdvözlöm az idén elsőként jelentkezett kiállítókat: kenya, libanon és mexikó képviselőit, valamint azokat, akik - mint argentina, irak, a kínai népköztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság és norvégia kiállítói - többévi szünet után ismét eljöttek hozzánk.

az évről-évre növekvő érdeklődésben kifejeződik, hogy kereskedelmi partnereink kedvezően értékelik a magyar népgazdaság fejlődését - keresik a kapcsolatok felvételének és bővítésének módjait.

az idei budapesti nemzetközi vásár megnyitása alkalmából hadd hívjam fel vendégeink figyelmét népgazdaságunk eredményeire. mint ismeretes, tavaly megkezdtük a negyedik ötéves terv megvalósítását, amely sikeresen halad előre. az ország gazdasági, műszaki és tudományos életét gazdagították a negyedik ötéves terv első évének jó eredményei. az új népgazdasági terv a magyar gazdaság sokoldalú fejlesztését irányozta elő. a fejlődés egyik fontos feltétele a külkereskedelmi áruforgalom 40-50 százalékos növelése öt év alatt. ez a növekedési ütem az elmúlt évben meghaladta a nemzeti jövedelem, az ipari és mezőgazdasági termelés fejlődésének mértékét.

részvételünk a nemzetközi munkamegosztásban tovább bővült, de még fokozódik a negyedik ötéves terv végrehajtása során.

külkereskedelmi forgalmunk az elmúlt időben élénk volt - exportunkat a legnagyobb mértékben a fogyasztási iparcikkekben növeltük, de növekedett a gépkivitel is, amely összes exportunk egynegyedét tette ki. bővült a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitele is. a budapesti nemzetközi vásár mindenkor hozzájárult export- és importkereskedelmünk fejlesztéséhez, remélem, most is így lesz. külföldi kereskedelmi partnereink, akik jól-lehet, mint eladók érkeznek a vásárra, megismerkedhetnek a magyar áru kínálatával is.

a budapesti nemzetközi vásárokon eddig is sok új kereskedelmi kapcsolat, sok hasznos kezdeményezés, üzleti gondolat született. jelentős gazdasági érdekeink fűződnek ahhoz, hogy - például - az importtermékek fokozzák a népgazdaság működésének hatékonyságát és növeljék a lakosság életszínvonalát. eredményeinket az importszerkezet előnyös alakulása is jelzi: az elmúlt két évben a gépbehozatal csaknem megkétszereződött, személygépkocsiból 11 százalékkal hoztunk be többet, fokozódott a ruházati cikkek és bútorkok importja és így tovább.

/folyt.köv./

- 9 -

MA

bb. 10. /dr. biró józsef...2.folyt./e

az idei vásáron minden eddiginél jobban sikerült kielégíteni külföldi kiállítóink területigényeit. a külföldi kiállítók területét több mint 2 000 négyzetméterrel növeltük, mert számunkra fontos a külföldi beruházási javak és fogyasztási cikkek e nagy nemzetközi seregszemléje. a budapesti vásár nagy kirakatából sokat tanulhatnak a magyar vállalatok is. a vásár megkönnyíti a hazai termelők orientációját export-termékeink kiválasztásához, hasznosan segíti tájékozódásukat a külföldi piacokon.

magyarországon tartósan exportra irányuló fejlesztési programokat valósítunk meg -, ösztönözzük és támogatjuk a magyar és a külföldi vállalatok kapcsolatainak bővítését. a termelési és műszaki kooperáció ennek köszönhetően bővült, fokozódik a licenccel és technológiák vétele és eladása, fejlődnek a tudományos-műszaki, a termelési és piaci együttműködés különféle formái.

külkereskedelmi forgalmunk leggyorsabban és legjelentősebb mértékben továbbra is a szocialista országokkal nő. a szocialista országokban 13 százalékkal növeltük exportunkat a negyedik ötéves terv első évében, nagyobb mértékben, mint az előző tervidőszak bármelyik évében.

idén júliusban ünnepeljük a szovjetunióval kötött első államközi kereskedelmi megállapodásunk 25 éves jubileumát. a kiállítás is bemutatja, hogy milyen sok hasznos új termék köszönheti létrejöttét a magyar-szovjet műszaki, termelési és gazdasági kooperációnak, a kibontakozó integrációnak. az együttműködés igen széles skálájú. dinamikus fejlődésére jellemző adatként említem meg: 1972-ben öt nap alatt akkora áruforgalom bonyolódik le a két ország között, mint 1947-ben az egész évi áruforgalom volt. a szovjetunióból származó behozatalban a hagyományosnak nevezhető termékeken kívül mind nagyobb súllyal szerepelnek a legkorszerűbb új termékek és ipari berendezések, például számítógépek, az 1970-ben megkötött szovjet-magyar számítástechnikai együttműködési egyezmény, s személyautók a zsiguli-program keretében. sok hasonlóan jelentős példát említhetnénk a kgst komplex integrációs program megvalósulásából és pozitív szerepéről a többi baráti szocialista ország vonatkozásában is.

/folyt.köv./

- 10 -

NA

bb. 10. /dr. biró józsef...3.folyt./e

kereskedelempolitikánk alapelvei változatlanok. bővítjük gazdasági kapcsolatainkat mindazokkal az országokkal, amelyek a kölcsönös előnyök alapján készek erre. a fejlődő országokkal való kapcsolataink bővítését, új kapcsolataink létesítését továbbra is a világkereskedelmi konferenciákon a szocialista országokkal egységesen képviselt kereskedelem-politikai alapelvek határozzák meg. ezekkel összhangban fejlesztjük az árucse-reforgalmat, a gazdasági együttműködést.

hangsúlyoznom kell, hogy a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bővülése fokozza a nemzetközi vásárok jelentőségét. magyarország rendszeresen részt vesz mintegy 40 nemzetközi vásáron és fővárosunkban is évről-évre nemzetközi vásárt rendezünk. a budapesti nemzetközi vásár különösen alkalmas fórumnak bizonyult egymás igényeinek, szükségleteinek, áru kínálatának megismerésére, a műszaki haladás irányainak felmérésére, az informálódásra, az exporttal és importtal kapcsolatos műszaki és egyéb feltetelekről.

a jövőben ugyanezeket a célokat tűzzük magunk elé, egyben fokozatosan áttérünk majd az e célok elérését jobban segítő, megfelelően szakosított kiállítások rendezésére. addig is, amíg erre sor kerülhet, belső szakosítással - mint az idei budapesti nemzetközi vásáron is - és szakosított kisebb évközi kiállításokkal könnyítjük meg a jobb tájékozódást és áttekintést.

befejezésül köszönetet mondok mindazoknak, akiknek munkája hozzájárul az idei vásár várható sikeréhez.

ezzel az 1972. évi budapesti nemzetközi vásárt megnyitom.

/mti/

NA

- 11 -

bb 11. mártir emlékmű az üdülőkertben

vid/ká bzs -cz

1972. május 19.

az ősi növényzettel övezett lakiteleki holt-tisza partján alakul ki az alföld legfiatalabb, s egyben legszebb üdülőttelepe. a hétvégi pihenőhelyet közművesítették, uttal, villannyal, ivóvízzel látták el. a kisparcellák nagy részét már beépítették: színes kis nyaralók tarkítják a telepet. elkészült a környék rendezési terve is. kutatók irányításával alakítják át parkerdővé a védett tóserdőt, védik és megőrzik a tiszapart eredeti hangulatát, ritka növényzetét. az árnyas fák alatt pihenőpadokat, fűfávesszőből készült hintákat helyeznek el. gondoskodnak a májusi világ védelméről is: költőhelyüket mesterséges gátakkal, sövényekkel védik.

a rendezés során emléket állítanak majd az 1919-es kommunista mártiroknak. a héjjas féle különítmények egyik kivégző helye volt a tóserdői rész, s eddig sziklakő jelezte a vérfürdő helyét. emlékeztetőül az üdülőttelep egyik főterén állítanak emléket a mártiroknak. /mti/

--

bb 12. május 26.-27: országos könyvművészeti tanácskozás békéscsabán

vid/ká bzs -cz

1972. május 19.

az unesco által meghirdetett nemzetközi könyv kéréseben országos könyvművészeti tanácskozást rendeznek május 26-27-én békéscsabán. a kétnapos tanácskozásra hazánk minden tájáról mintegy félszáz író, nyomdász, grafikust várnak. a résztvevők megvitatják a könyvművészet időszerű kérdéseit, megismerkednek a békéscsabai kner nyomdával a gyomai nyomdaüzemmel. egyidejűleg szép magyar könyvek címmel kiállítás nyílik békéscsabán a munkácsy Mihály muzeumban. /mti/

--

8.05/bzs

- 12 -

10 930

bb 13. véget ért az írásbeli érettségi - több mint 150.000 dolgozat javítása vár a szaktanároknak - június elsején kezdődik a szóbeli

1 vt/gg hi bzs -cz

1972. május 19.

a középiskolák nappali tagozatán idén végző több mint 55.000 fiatal írta meg május 11 és 19-e között érettségi dolgozatát a különböző tantárgyakból. a következő napokban-hetekben nagy és felelősségteljes munka hárul a szaktanároknak, hiszen előzetes számítások szerint 150-200 ezer dolgozatot kell átnézniük és javítaniuk. egyidejűleg rávezetik az általuk javasolt osztályzatot is. a szóbeli megkezdése előtt sorra kerülő vizsgabizottsági értekezleten állapítják meg az érettségi dolgozatok végleges osztályzatát és döntenek arról, melyik jelöltet bocsátják szóbeli vizsgára. a gimnáziumokban érettségizők közül szóbeli vizsgát azok tehetnek, akiknek legalább egy dolgozata megfelelt. a szakközépiskolákban azokat bocsátják szóbelire, akik a kötelező írásbeli tantárgyak legalább 50 százalékából sikeres dolgozatot készítettek.

nappali tagozaton a szóbeli érettségi június elsején kezdődik. az érettségit illetően a technikumban /ezekben az idén végeznek utoljára negyedikesek, mert az iskolatípus megszűnik/ a képesítő vizsgákat június 24-ig befejezik. az erre vonatkozó rendelkezés nem érinti a zeneművészeti szakközépiskolák érettségi vizsgáira előírt határidőket.

akárcsak az előző években, az idén is a szóbeli tételre a jelöltek huzzák. a feleltetés egy-egy tantárgyból legfeljebb 15-20 percig tarthat. a felelet megkezdése előtt a vizsgázónak időt biztosítanak a tétel átgondolására. a fő cél az érettségiben változatlanul annak megállapítása, hogy a diákok szert tettek-e megfelelő tudásra, elméleti ismereteiket képesek-e összekapcsolni a gyakorlattal. /mti/

--

bb 14. fűszerelesztás komputerrel

vid/ká bzs -cz

1972. május 19.

a csongrád-bács megyei élelmiszer és vegyipar nagykereskedelmi vállalat szakemberei, számítástechnikai szakértőkkel közösen, kidolgozták a fűszerek és más áruk - összesen mintegy 8.000 féle cikk - elosztásának, szállításának, számlázásának komputeres módszerét. a sokféle árut mintegy 250 termelő cégtől szerzik be, s 4.500 bolt, vendéglő és más megrendelő között osztják szét. /folyt. köv./

8.10/bzs

- 13 -

10 930

:

bb 14. /fűszereosztás ... 1. folyt./bzs

a feladat nagyságára jellemző, hogy naponta mintegy 30.000 szám-  
latétel feldolgozásáról van szó. a munkával ezer adminisztrá-  
tort és egyéb dolgozót foglalkoztatnak, s ha figyelembe vesszük,  
hogy a negyedik ötéves terv időszakában évente mintegy 12 szá-  
zalékos forgalomnövekedéssel számolnak, akkor a további felada-  
tokat már csak számottevő létszámemeléssel tudják megoldani.

ezekon a gondokon enyhít a számítástechnikai és ügyvi-  
telszervező vállalat szegedi elektronikus számítógépe. az ada-  
tok gépi feldolgozásához az előrelyukasztott kártyák módszerét  
választották. a kártyák elkészítéséhez gondosan felmérték, hogy  
az egyes fiókok meghatározott időközönként mennyi élelmiszert  
és más cikket adnak el és a kiskereskedelmi egységeknél milyen  
a rendelt áruk nagyságrendi összetétele. a milliónyi kártya tá-  
rolására, rendszerezésére, kezelésére a vállalat négy fiók-  
jánál külön kártyatermet rendeztek be. a rendszeresen naponta,  
illetve havonta ismétlődő adatfeldolgozás mellett az éves el-  
számoló és vagyonmegállapító leltár feldolgozása is gépi uton  
történik.

az elektronikus számítógép alkalmazása óta állandóan  
javul az árueosztás, a gépjárművek kihasználtsága, vagyis a  
kocsiforduló ideje, jobb az ellátás, gyorsabban jutnak a vál-  
lalat egészét érintő információkhoz a vezetők. a tökéletes és  
gyors informálódás, a jobb árueosztás mellett a legérzékeny-  
ebb eredmény, hogy a korábbi átlagos egy hét helyett három nap-  
ra csökkentették a megrendeléstől számított áruszállítást./mti/  
--

bb 15. az aratáshoz érkeznek a kombájnok - dr.kopácsi ernő, az  
agrotröszt vezérigazgatójának nyilatkozata

i jf/gk bzs -cz

1972. május 19.

a hagyományoknak megfelelően május közepén külföldről  
egyre-másra érkeznek a nagyteljesítményű mezőgazdasági gépe-  
ket szállító vasuti szerelvények és gépkocsioszlopok. az ara-  
tás „kellékeit”, veszik át ezekben a napokban az agroker-  
vállalatok telepei és a termelők.

/folyt. köv./  
8.15/bzs

- 14 -

To

bb 15. /az aratáshoz ... 1. folyt./bzs

a várható gépellátásról dr.kopácsi ernő, az agrotröszt  
vezérigazgatója az mti munkatársának elmondotta: az elmúlt évi-  
hez hasonló, kiegyensúlyozott és választékában is megfelelő ara-  
tási-gépkínálatra számíthatnak 1972-ben a mezőgazdasági nagyüze-  
mek. az aratáshoz a szovjetunióból összesen 1370 szk-4-es kom-  
bájnrt rendeltek, s a nagyteljesítményű berendezésekből eddig 1120  
már meg is érkezett. a szállítmányok legnagyobb részét közvetle-  
nül a gazdaságokba irányítják, ahol a szerelők összeállítják a  
gépegységeket. amennyiben a gazdaságokban nincs megfelelő szak-  
ember, úgy a nagyobb telepeken és gépállomásokon szerelik össze  
a kombájnokat, mielőtt átadnák a termelőknek.

a kombájn-szállítmányok folyamatosan érkeznek és az ara-  
tásig valamennyi megrendelő átveheti az új gépet. a választék  
bővítésére a német demokratikus köztársaságból 150, e-512 min-  
tájú nagyteljesítményű kombájnrt hoznak be, a gépekből eddig  
70-80-at vettek át a gazdaságok. elég nagy az érdeklődés a rend-  
rearrató gépek iránt. az agrotröszt vállalatai ezeket az igénye-  
ket is ki tudják elégíteni, annál is inkább, mert a már meglévő  
raktári készletek mellé áprilisban és májusban újabb aratógép-  
csoportok érkeztek, és így mindent egybevetve 500 berendezést ad-  
hatnak el a gazdaságoknak.

a kereskedelem szk-4-es kombájnokra újabb megrendelése-  
ket már nem tud felvenni. előfordul azonban, hogy egy-egy gazda-  
ság „visszamonddja”, korábbi megrendelését és így lehetőség van  
arra, hogy néhány gépet közvetlenül az aratás előtt az ujonnan  
jelentkező megrendelőknek adjanak át. szállítóeszközökből, trak-  
torokból és pótkocsikból bőséges a kínálat, nagyobb az elmúlt  
évinél. a termelők például több traktortípusból válogathatnak  
és minden eddiginél nagyobb számú, három és fél-öttonnás pótk-  
ocsit szerezhetnek be. /mti/  
--

bb 17. megnyílt a budapesti nemzetközi vásár

t sl/kf-bé-jf-sb/mm/gk um cz

1972. május 19.

pénteken délelőtt 9 órakor zuhogó esőben került sor az  
1972.évi budapesti nemzetközi vásár ünnepélyes megnyitására.  
a városligeti vásárvárosban a bnv, budapest főváros, a nemzet-  
közi vásárok szövetsége címerével és a nemzeti zászlóval fel-  
diszített főtéren földes lászló, a vásárt rendező hungexpo  
vezérigazgatója üdvözölte a vendégeket.  
/folyt.köv./

- 15 -

9.35/um

To 10<sup>h</sup>

bb 17. /megnyilt a .....1.folyt./um

a megnyitón részt vett fock jeno, a minisztertanács elnöke, fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, nyers rezső, az mszmp központi bizottságának titkára, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. timár mátyás és vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettesei. jelen volt a kormány több tagja, valamint a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet számos vezető képviselője. ott voltak a bnv alkalmából budapestre érkezett külföldi vendégek. részt vett a megnyitón a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja, jelen voltak a külföldi pavilonok igazgatói és a magyar kiállítók képviselői.

a vásárt dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter nyitotta meg. /a beszédét mai bb.10-es kiadásunkon közöltük. a beszédre az alábbi javítást adjuk:

a harmadik bekezdés második sorától a helyes szöveg a következő:

....., valamint azokat, akik többévi szünet után ismét eljöttek hozzánk,.. /a felsorolást tehát kérjük elhagyni!!/

ezzel az e m b a r g ó t feloldjuk./

dr. biró józsef megnyitó beszéde után a vendégek a vásárosban körsétára indultak. /folyt.köv./

bb 16.olcsóbb lett a paradicsom, az eper és a zöldpaprika

1 kg/fk um cz

1972 .május 19.

péntek reggel 360 mázsa ujbungonya érkezett a budapesti nagyvásártelepre, 10.60 forintos áron. kelkáposztából 103 mázsa /6.40 forint/, uborkából 70 mázsa /16.- forint/, salátából 150 ezer fej /1.10 forint/, retekéből 120 ezer csomó /1.80 forint/, zöldhagymából 34 ezer csomó /1.50 forint/, cseresznyéből 56 mázsa /16.- forint/, és egresből 25 mázsa /10.60 forintos áron kerül elosztásra budapesti zöldségtől hálózatában. olcsóbb lett a zöldborsó, ebből 200 mázsa érkezett /19.- forint/, az import paradicsom 40 mázsa /60.- forint/, a karalábé 20 ezer csomó /7.-forint/, a zöldpaprika 170 ezer darab /2.- forint/, és az eper 26 mázsa /60.- forint/. ezenkívül néhány mázsa spárga és melegágyi karfiol is kapható már. /mti/

6.-  
- 16 -

9.42/um

To 10<sup>v</sup>

bb 18. megkezdődött a próbatermelés a zala butorgyár új munkacsarnokában - 1975-től naponta 70 lakószoba berendezést gyártanak

vid/ká bzs -cz

1972. május 19.

a zalaegerszegi zala butorgyárban befejeződött a butorgyártást korszerűsítő és a termelést növelő rekonstrukció. egy évvel ezelőtt 1971. márciusban rakták le annak az 5.800 négyzetméter alapterületű munkacsarnoknak az alapját, amelyben pénteken megkezdődött a próbagyártás. a csarnok vezérlőasztalról irányítható, automatikusan működő gépsorait olaszországban vásárolta a gyár. a korszerű butorlap-megmunkáló, felületkezelő és eretnyomó technológiával készülő butorok - a gyár vezetői szerint - olcsóbbak lesznek a hagyományos eljárással készülő butoroknál.

az új csarnok építését eredetileg 1972. végére fejezték volna be, de az építőkkel való jó együttműködés, valamint az olasz cég pontos szállítása fél esztendővel rövidítette a határidőt, így már a második félév előtt megindulhat az üzemszerű termelés. a rekonstrukció befejeztével egyidőben új gyártmány, a viktoriá elnevezésű butorcsalád gyártását is megkezdték. ez a három változatban készülő butor, a szobák méretéhez, alakjához alakítható.

a 95,000.000 forint értékű rekonstrukció eredményeként fokozatosan növelik a termelést a zala butorgyárban, s 1975-re a jelenlegi mennyiség kétszeresét állítják elő. a gyár termelési értéke ekkorra eléri a félmilliárd forintot. 1975-ben már 70 garnitúrát gyártanak naponta. /mti/

-.-

bb 19. megkezdődtek a somogyi jogásznapiak

vid/ká bzs -cz

1972. május 19.

a magyar jogász szövetség somogy megyei szervezete rendezésében pénteken kaposvárott megkezdődtek a somogyi jogásznapiak. a megye jogászainak tanácskozásán részt vett dr. korom Mihály igazságügyminiszter és dr. prandler Árpád a magyar jogász szövetség főtitkára is. /folyt. köv./

10.45/bz

- 17 -

To 11<sup>oo</sup>

bb 19. /megkezdődtek ... 1. folyt./bzs

dr. halász jános megyei főügyész üdvözölte a megjelenteket, majd dr. prandler árpád a magyar jogász szövetség főtitkára mondott megnyitót. ezt követően dr. korom Mihály igazságügyminiszter tartott előadást jogpolitikánk időszerű kérdéseiről.

az előadás után dr. szilli Gyula, az ügyvédi kamara alelnöke megnyitotta a közgazdasági és jogi könyvkiadó kiállítását.

délután szekcióülésekkel folytatódott a tanácskozás. /mti/

bb 20. a Lottó e heti nyerőszámai

1972. május 19.

pá mum cz

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a körmenden megtartott 20. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

17, 19, 36, 55, 77.

/mti/

--

bb 21. jeli nap

vid/um ká

cz

1972. május 19.

a vas megyei természetvédelmi napok keretében pénteken rendezték meg a hagyományos jeli napot, kám község határában, a több mint 120 holdas jeli erdészeti botanikus kertben. a magas hegységek: a kaukázus, a himalája, a sziklás-hegység, továbbá kína és japán hegyeinek virágzó cserjéit gyűjtötte itt össze dr. ambrózy-migazzi István, a kert alapítója, akinek munkáját az utóbbi évtizedekben a vasi kutatók, erdészek folytatták.

az ünnepségen megkoszorúzták dr. ambrózy-migazzi István vadkörtefából készült emlékoszlopát és sírját, amelynek felirata csupán egy jelmondat: semper viro. /mti/

--  
- 18 -

10.55/um

1105  
Tó

22. elhunyt herczeg István az mti fotó rovatvezetője

hgy/mné um cz

1972. május 19.

herczeg István, az mti fotó rovatvezetője, alapszervezeti párttitkár, életének 40. évében váratlanul elhunyt. csaknem két évtizedig dolgozott a sajtófotó területén és szakértelmével jelentősen hozzájárult az mti fotó fejlődéséhez.

herczeg Istvánt, a magyar távirati iroda pártbizottsága, vállalatvezetője, a muosz és a fotóművész szövetség saját halottjának tekintti. temetéséről később intézkednek. /mti/

--

bb 23. halálos balesetek

fk um cz

1972. május 19.

oroszlány és környe közötti utvonalon cuczor Flórián 30 éves állami gazdasági dolgozó kecskédi lakos motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, amellyel felborult és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

tatabányán radychh György 17 éves iskolai tanuló, tatabányai lakos motorkerékpárjával figyelmetlenül hajtott ki a főutvonatra és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében a motorkerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítása után meghalt.

szabolcs-szatmár megyében jánd község határában a holt-tiszában fürdés közben a vízbe fulladt fényes Sándor 19 éves segédmunkás, jándi lakos. /mti/

--

bb 24. a magyar hirdető közleménye

um cz

1972. május 19.

a budapesti nemzetközi vásáron a magyar hirdető pavilonja / 9/a / rövid utalással emlékezik meg arról, hogy a vállalat teljes szolgáltatást nyújtó reklámügynökség, s sokrétű tevékenységéből külön kiemeli a nagy hatást elért, a fogyasztók széles rétege előtt jól ismert reklámkampányokat /fékonpress, fabulon, khv sorozat/, a társadalompolitikai propagandafeladatok közül pedig a környezetvédelem fontosságát.

/folyt.köv./

- 19 -

11.07/um

1135  
Tó

bb 24. /a magyar hirdető.....folyt./um

erőteljes hangsúlyt kaptak a vállalat külföldi kapcsolatait, különösen azok a cégek, amelyek magyarországi reklámját, olykor public relations tevékenységét is a magyar hirdető látja el, sőt esetenként a reklámbudget is ő kezeli.

ujdonság, hogy a pavilon egy részét a magyar hirdető azokból a könnyűfémből készült típusölemből építette fel, amellyel a nemzetközi szemészeti műszer-, gyógyszer kiállítást az elmúlt hónapban berendezte. /mti/

bb 25. országjáró diákok találkozója

vid/um ká cz

1972. május 19.

a salgóbányai kisz vezetőképző táborban -immár hatodszor- megrendezték az országjáró diákok nógrád megyei találkozóját. a mintegy kétszáz diák találkozásának ünnepélyes megnyitására pénteken került sor. az országjáró diákokat skoda ferenc, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkára köszöntötte.

a háromnapos táborozás idején táborozási, városismereti vetélkedőt, akadályversenyt és honvédelmi rajversenyt bonyolítanak le. a találkozó résztvevői részletes tájékoztatást kapnak az országjáró diákok nyári utazásával, elszállásolásával, kapcsolatos lehetőségekről, kedvezményeikről. /mti/

bb 26. iskolások mikszáth-vetélkedője

vid/um ká cz

1972. május 19.

a nógrád megyei tanács és a balassi bálint megyei könyvtár mikszáth kálmán születésének százhuszonötödik évfordulója tiszteletére olvasó pályázatot hirdetett, amelyre a megye minden tájáról hatszáz iskolás küldte be pályázatát. a megyei könyvtár a harminchárom legjobbnak ítélt dolgozat szerzőit pénteken meghívta a salgótarjáni józsef attila művelődési központba, ahol - most már élő szóban lebonyolított vetélkedőn - mérhették össze tudásukat. a vetélkedő győztese nyári jutalom-táborozáson vehet részt. /mti/

-20-

11.53/um

10 1220

felhasználható 17 óra után !

bb 27. ötvöskiállítás nyílt szombathelyen

vid/um ká cz

1972. május 19.

bartha ágnes ötvösművész alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt szombathelyen a képcsarnok derkovits termében. a fiatal fővárosi művésznek a sikeres külföldi szereplések után ez a második önálló hazai bemutatkozása. /mti/

bb 28. megnyitották a komárom megyei gyermekvédelmi napokat

vid/um ká cz

1972. május 19.

komárom megyében első ízben rendeznek gyermekvédelmi napokat. a gazdag program -amelyben több mint 40 rendezvény szerepel- célja az, hogy az érdekelt állami és társadalmi szervek együttesen segítsék elő a társadalom felelősségérzetének növelését, a gyermek és ifjúságvédelmi munka fejlesztését. a gyermekvédelmi megbízottak, a megyei szakszervezetek, a vöröskeresztes aktívák már eddig is nagy segítséget nyújtottak a tanácsoknak ebben a munkában. az utóbbi időben tovább fejlődött a megyében a gyermekvédelmi intézmények hálózata, felépült a 320 személyes komáromi gyermekváros, s az új leánynevelő otthon tatabányán. a szocialista brigádok nagy gondoskodással, szeretettel veszik körül a gyermekotthonok lakóit. több üzem vállalta az általános iskolát végzett, de tovább nem tanuló állami gondozott gyerekek foglalkoztatását. a nevelőszülők 350 állami gondozott gyermeknek nyújtanak otthont. ezekkel a gondolatokkal nyitotta meg a gyermekvédelmi napokat csütörtökön tatabányán steiner tiber, a megyei tanács elnökhelyettese. lászló józsef, a művelődésügyi minisztérium gyermekvédelmi osztályának vezetője a gyermek-és ifjúságvédelem helyzetéről és időszerű feladatairól tartott előadást, majd miniszteri dicséret oklevelet és pénzjutalmat adott át gere józsefné és bábszki ferencné esztergomi nevelőszülőknek.

a gyermekvédelmi napokon több tanácskozással, ankétával kerül sor, a komáromi dobi istván gyermekvárosban megrendezik a megyei gyermekotthonok lakóinak kiállítással, kulturális és sportversenyekkel tarkított megyei találkozóját. /mti/

-21-

12.35/um

1305  
10

bb 29. egy év alatt ötvenkét és fél millió forint értékű társadalmi munka - kihirdették a szolnok megyei területfejlesztési verseny eredményét

vid ká bh -cz

1972. május 19.

szolnok megyében az utóbbi egy év alatt száznegyven ezer állampolgár, a megye lakosságának csaknem egyharmada, vett részt társadalmi munkában. a tanácsok értékelése alapján ötvenkét és fél millió forint értékű munkával járultak hozzá az új közintézmények építéséhez, utak, parkok, játszótérek létesítéséhez. az elmúlt évi teljesítmény harminchárom százalékkal multa felül az előző évit. a lakosság önkéntes anyagi hozzájárulása meghaladta a tíz millió forintot, a mezőgazdasági fogyasztási és kisipari szövetkezetek, vállalatok, több mint tizennégy millió forintot juttattak fejlesztési célokra. a verseny eredményeként a megyében kilencvenhét millió forint értékű szociális, kommunális beruházást valósítottak meg.

pénteken a szolnok megyei tanács ülésén értékelték a társadalmi munkateljesítményt. ennek alapján a városok kategóriájában kisujszállásnak ítélték az első helyezettnek járó vándorzászlót, a háromszáz ezer forint pénzjutalommal. a második helyezettet szolnok városát vándorzászlóval tüntették ki, s kétszáz ezer forinttal jutalmazták. a nagyközségek kategóriájában rákóczi-falva bizonyult a legjobbnak. a tanácsülés határozata alapján a ,,társadalmi munkáért,, plakett rany fokozatát adományozták a kisujszállási mezőgazdasági gépjavitó vállalatnak, a rákóczi-falvai rákóczi és a kőtelki ady tiszta nyolc tanács, illetve népfrentvezető kapta meg a kitüntető jelvény arany fokozatát. a megyei tanács elismerését és köszönetét fejezte ki a megye lakosságának, üzeminek, intézményeinek a fejlesztési tervek megvalósítása érdekében kifejtett munkájukért./mt1/

..

bb 30. akadémiai vándorgyűlés borsodban

vid ká bh -cz

1972. május 19.

a magyar tudományos akadémia kertészeti bizottsága borsod megyében tartotta vándorgyűlését. csütörtökön dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára és dr. ladányi józsef, a megyei tanács elnöke fogadta a vendégeket, köztük dr. somos andrás akadémikus, egyetemi tanárt, a mta kertészeti bizottságának elnökét és kozma pál egyetemi tanárt, a tokajhegyaljai rekonstrukciós bizottság elnökét, majd a megyei tanács dísztermében fejes lászló, a megyei tanács elnökhelyettese tájékoztatta a megjelenteket borsod szőlő- és borgazdaságának helyzetéről, valamint a tokajhegyaljai zárt borvidék fejlesztésének feladatairól./ folyt. köv./

- 22 -

12.50 bh

13<sup>05</sup> X  
10

bbb 30. /akadémiai ... folyt./ bh

a vándorgyűlés résztvevői ellátogattak a szőlészeti és borászati kutatóintézet tarcali állomására és a mádi szarvas szőlőbe. pénteken ugyancsak tokaj-hegyalján folytatódott a program. a szakemberek megtekintették az állami gazdasági borkombinát nagyüzemi tábláit, ellátogattak az olaszliszka szőlészeti szövetkezetbe és a hercegekuti remény termelőszövetkezetbe. délután tanácskozáson vitatták meg a kétnapos vándorgyűlés tapasztalatait./mt1/

..

bb 31. felhasználható : 18 óra után

regőstábor nyílt esztergomban

vid ká bh -cz

1972. május 19.

pénteken az esztergomi révész béla uttörőházban megnyílt a regőstábor. ezuttal a járási, városi uttörő művészeti szemlék aranyérmesei találkoztak mintegy 100-an. tábornyitóként regős-karnevált rendeztek. szombaton a szőlőlisták és kiségyűttek mérik össze tudásukat. vasárnap a petőfi művelődési központban a tánc, színjátszó és énekegyűttek rendeznek gálabemutatót, majd a budapesti uttörő művészegyüttes ad műsort./mt1/

..

bb 32. homokzsákokkal magasították a gátakat, buzgárokat fogtak el az áradó sajánál

vid ká bh -cz

1972. május 19.

a sajó gátjain az elmúlt huszonnégy órában több helyen került sor védekezésre. pénteken reggel az országhatárnál már negyven centiméter apadást mértek, de ez az apadás a délelőtti órákban megállt. sajószentpéter és miskolc között tovább árad a folyó.

/folyt köv./

- 23 -

13.05 bh

13<sup>05</sup> X  
10

bb 32. /homokzsákokkal .... folyt./ bh

a már napok óta hatalmas víztömeget tartó folyó gátjain több helyen észleltek szivárgásokat és a gyengébb altalajú részekben kisebb buzgárok és elöntések keletkeztek. ezek elhárításán mintegy hétszáz ember dolgozik. a biztonságos védekezés érdekében az északmagyarországi vízügyi igazgatóság riasztotta a tiszapalkonyai és a tokaji gépesített nehézosztágot, amelyek mucsony térségében a veszélyeztetett gátszakaszt homokzsákokkal magasztják. ezen a folyószakaszon az éjszakai órákban számos kisebb buzgár keletkezett és azokat homokzsák kalickákkal mindenütt sikerült elfogni. az árhullám nehézségeket okozott a közlekedésben és több helyen házakat is veszélyeztetett. a dubicsányi sajó-híd előtt, a sajóvelezd felé vezető országutat le kellett zárni, a sajógalgóci bekötőuton az élelmet szállító gépkocsikat traktorok vontatják át az elöntött részen. sajószentpéteren és felsőszolcán tíz családot kellett kitelepíteni a veszélyeztetett házakból. a sajó völgyét védő gátakon jelenleg az sílípeltárások megerősítésén, a töltések megtámasztásán és magasztásán, a buzgárok elfogásán dolgoznak. a vízügyiek munkáját megnehezíti az újra megindult esőzés./mti/

--

felhasználható : 19.00 órától !

bb 35. színházi bemutató miskolcon

vid/um cz

1972. május 19.

pénteken este a miskolci nemzeti színházban megtartották az évad utolsó bemutató előadását. goldoni: a furfangos özvegy című komédiáját orosz györgy rendezte és címszerepét komáromy éva alakította. a háromfelvonásos, zenés, táncos vígjáték díszeit wegenaszt róbert, a jelmezeket hruby mária tervezte, a zenekart pedig herédy éva vezényelte. /mti/

--

- 24 -

13.20/um

1331  
To

bb 33. tanácskozás a kiskörei öntözővíz hasznosításáról

t pr/tm um cz

1972. május 19.

pénteken a kisz kb székházában ülést tartott a tiszai vízlépcső ifjúsági védnökségének országos operatív bizottsága. a tanácskozáson elsősorban a vízlépcső felépültét követő időszak terveiről esett szó, arról, hogyan hasznosítják a környező mezőgazdasági üzemek a kiskörei öntözővizet. a tiszai-völgy középső része köztudottan az ország egyik legcsapadékszegényebb vidéke, itt a nyári félév hónapjaiban alig háromszáz-háromszázötven milliméter eső esik. a vízlépcső és a tároló elkészülte után az első ütemben -hozzávetőleg 70.000 hektárnyi terület válik öntözhetővé. az öntözéses gazdálkodás fejlesztésének eredményességét mintáüzemek kialakításával biztosítják, ilyenek épülnek kisujszálláson, hajduszoboszlón, hajduszovátton, törökszentmiklóson, kondoroson és rakamazon. a tiszai-vidék legnagyobb vízgazdálkodási létesítményére jellemző adatok: az építés során megmozgatnak 11 millió köbméter földet, beépítenek 183.000 köbméter betont, 235.000 köbméter követ, s kishíján négyezer tonna acélszerkezetet. a 127 négyzetkilométer területű tároló vizét öntözőcsatornákon vezetik el a gazdaságokhoz; a tiszai balparti területeire a nagykunsági öntöző főcsatorna juttat másodpercenként 80 köbméter vizet, a jobbparti részre pedig a jászági főcsatorna vezet másodpercenként 48 köbmétert.

az operatív bizottság ülésén meghatározták azokat a leg-sürgetőbb teendőket is, amelyeknek elvégzésére kell elsősorban koncentrálniok a védnökségben részvevő vállalatoknak, intézményeknek./mti/

--

bb 34. időjárásjelentés

um cz

1972. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, pénteken 13 órakor:

z á p o r o k

kelet-, észak-és nyugat-európa legnagyobb részén lassu leszálló légmozgás határozza meg az időjárást, ezért - a helyenként előforduló reggeli ködöktől eltekintve általában napos, száraz az idő.  
/folyt.köv./

- 25 -

13.24/um

1340  
To

bb 34. /időjárásjelentés .....folyt./um

a balkán-félszigeten át, dél, délkelet felől száraz meleg, szubtrópusi eredetű olaszország térsége felől, délnyugatról néhány fokkal hűvösebb, nedves, óceáni származású levegő áramlik közép-európa felé. a két levegőfajta keveredésének területén, a kárpát-medencében és az alpok környékén jobbra felhős, sokfelé esős az idő, helyenként záporok, zivatarok alakulnak ki. a kárpát-medence a következő 36 órában is a két különböző levegőfajta keveredésének területe marad. ezért folytatódik az évszaknak megfelelő hőmérsékletű, vagy annál kissé melegebb, csapadékos időjárás.

hazánkban csütörtökön a dunántúli déli felén és a déli határvidéken a korán megindult felhőképződés miatt csak 1-5, az ország többi részén 5-10 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben a nyugati határvidéken 19-20, máshol általában 20-25, a délkeleti megyékben 25-26 fokig emelkedett. a délután a délnyugati megyékben megkezdődött esők, záporok az esti és éjszakai órákban az északkeleti megyék kivételével az ország többi részére is áttértek. a záporokat szórványosan zivatarok kísérték. péntek hajnalra a nyugati határvidéken 9-12, az ország többi részén 12-17 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti változóan felhős volt az ég, szórványos záporokat, zivatarokat jelentettek. 11 órára a felhős, csapadékos helyeken 18-20, máshol 20-25 fokig melegedett fel a levegő.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 17,7 fok volt, a százéves átlagnál 0,8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, többfelé záporosóval, zivatarral. időnként megélnék, néhány helyen átmenetileg erős keleti, délkeleti, szombaton, főként északnyugaton északkeletre, északira forduló szél. a nappali felmelegedés kissé gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet :10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között.

a duna vízállása budapesten 330 cm. /mti/

- 26 -

13.28/um

Buo  
T/A

bb 36. újtipusu motoros komp készült tápén

vid/um cz

1972. május 19.

hazánk folyóin jelenleg még mintegy 150 olyan átkelőhelyet tartanak számon, ahol emberi erővel működő komppal szállítják át az embereket, járműveket egyik partról a másikra. ezeknek a kompoknak a mozgatása, a partok között kifeszített kötél huzása által a legnehezebb fizikai munkák közé számít. egyébként egyre nehezebb erre a munkára vállalkozót kapni.

ezért a mahart szakemberei találmányt dolgoztak ki: gépesítették a komphuzást, elsőként a tiszatardosi átkelőhely ilyen vízi járművét alakították át az új módszernek megfelelően. a kompnak a kifeszített kötél felőli oldalára ndk-beli gyártmányú diesel motort szereltek, amely - különleges dobrendszer segítségével - a kötélhez kapcsolódik és az emberi húzómozgáshoz hasonlóan de lényegesen gyorsabban továbbítja a kompot a vizen.

pénteken a tervezők, s a kivitelező tápéi hajójavító üzem vezetői ünnepélyesen átadták az újtipusu kompot a megrendelőknek, a borsod megyei tanács képviselőinek. az új megelődő főpróbán, rekordsebességgel, vagyis két perc alatt szeltek át a járművel a száz méter széles tápéi téli kikötőt.

amennyiben a komp a gyakorlatban is jól beválik folyamatosan ilyenekkel korszerűsítik az ország folyóin az átkelőhelyek közlekedését. /mti/

--

b b 37. a butorok minőségének javítását szorgalmazzák a népi ellenőrök csongrádban

vid/um cz

1972. május 19.

a csongrád megyei népi ellenőrök butorkészítő üzemekben és a kereskedelmi hálózatban tartottak vizsgálatot. általánosságban megállapították, hogy az ipar, a lakosság növekvő igényeit figyelembe véve emeli termelését. a tiszta butoripari vállalat például a negyedik öt éves tervben csaknem hétszer annyi beépített butort, sokkal több fényezett-és színes mobil lakásberendezést készít majd, mint a korábbi időszakban. /folytköv./

- 27 -

13.50/um

A 50  
T/A

bb 37. /a butorok minőségének ...folyt./um

a népi ellenőrök rámutattak arra, hogy a butorok az utóbbi időben növekvő számmal hibásan kerülnek a boltokba. ennek egyik oka, hogy a butorértékesítő vállalat az iparnál korábban meglévő meo-s hálózatát megszüntette. a boltokban az átvétel szemrevételezéssel történik, így sok rejtett hibát nem tudnak felfedni. ilyen okok miatt nő a reklamációk száma. ezek elintézése hosszadalmas. egyrészt azért, mert a butorértékesítő vállalat képviselője hivatott a reklamációs áruk megtekintésére, de nincs joga a hibás áru leértékelésére az ipar beleegyezése nélkül. az üzemek ilyen nyilatkozatára pedig sokáig kell várni. emiatt a boltoknak hosszadalmasan kell a hibás árut tárolni.

a gépkocsiban történő fokozott áruszállítás bevezetése óta csökkent a rendeltetési helyre sérülten érkező butorok száma. a vagonos árutovábbításnál azonban még mindig negyven-ötven százalékban megsérülnek a butorok a kíméletlen tolatás, a nem megfelelő csomagolás és más okok miatt.

a vizsgálat alapján a népi ellenőrök több mint husz javaslatot juttatnak el az illetékeseknek. ezek egyebek között szorgalmazzák a fokozott mértékű közúti szállítás megszervezését, az olcsóbb butorok egyedi darabok nagyobb volumenben történő gyártását, az eddiginél jobb minőségi ellenőrzés megszervezését. rámutatnak arra, hogy a vevők fokozott tájékoztatására fényképes albumokat kellene kiadni a vásárolható lakásberendezésekről és azok árairól. meg kell szüntetni olyan áruk reklámozását, amelyek egyébként nem kaphatók. garanciális javítóhálózat kiépítését is sürgetik, hogy a hibás butorokat a vevők lakóhelyéhez közel szakszerűen, gyorsan helyreállítsák. a kárpítózott butorokkal kapcsolatban szóváltották, hogy a butorszövetek gyakran laza felfeszítésűek, emiatt esztétikailag kifogásolható. sokszor izléstelen, ferde a szövetek varrása. a szövetek színtartósságára is sok a panasz. a népi ellenőrök javasolják azt is, hogy alapanyag és minőség szerint csoportosítsák a butorszöveteket, mert az árkialakításnál gondot okoz az egyébként azonos minőségű anyagok sokszáz fajta elnevezése. a vásárlók érdekeit védő sok egyéb javaslattal együtt mindezek megvalósításáról utóvizsgálatokon győződnek majd meg a népi ellenőrök. /mti/

--

- 28 -

13.58/um

14.10

felhasználható : 18 óra után !!

bb 38. ipari szövetkezetek ifjúsági klubjainak tiszántuli találkozója szolnokon

vid/um ká cz

1972. május 19.

szolnokon a tiszaligeti kisz táborban, pénteken megkezdődött az ipari szövetkezetek ifjúsági klubjainak háromnapos tiszántuli találkozója. az ifjúság körében egyre vonzóbb és népszerűbb klub-mozgalom továbbfejlesztését, programjának színesítését célzó rendezvénysorozaton a tiszántuliakon kívül részt vesznek a pécsi, a szombathelyi és a székesfehérvári klubok küldöttjei is.

az első napon bemutatták a vendégfiataloknak szolnok nevezetességeit, a városról készült színes filmet, valamint a szolnoki galéria tárlatát.

a találkozó további műsorában a résztvevők megismerkednek a klubmozgalom előtt álló feladatokkal, a művészeti izlés fejlesztésének eszközeivel, a daltanulással, a különböző játékokkal, bemutatják az amatőr filmezésnek hódoló fiatalok alkotásait. /mti/

--

bb 39. elítélték a sárosdi garázdákat

vid/um kz cz

1972. május 19.

ittasan megtámadott egy gyenge testalkatú, beteges férfit tavaly október 16-án Lakatos István 21 éves, Varga István 20 éves, és Sztojka János 29 éves sárosdi lakos. minden ok nélkül, késszurásokkal fenyegették, durván bántalmazták egészen addig, míg a megtámadott elvesztette az eszméletét. az esetet követő idegmegrázkódtatásból nyolc napon túl gyógyult. a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa társítottként, visszaesőként, különös kegyetlenséggel elkövetett súlyos testi sértés miatt Lakatos Istvánt 2 évi szigorított börtönben letöltendő szabadságvesztésre és a közügyektől való három évi eltiltásra, Varga Istvánt egy évi és tíz hónapi szigorított börtönbüntetésre és három évi közügyektől való eltiltásra, Sztojka Jánost pedig - aki hasonló cselekmények miatt már volt elítélve, s erről társai is tudtak - két évi és nyolc hónapi fegyházbüntetésre ítélte, s öt évre eltiltotta a közügyektől. /mti/

- 29 -

14.07/um

14.10

bb 40. mirelit ujdonság : csülökpörkölt

vid/um kz cz

1972.május 19.

mirelit ujdonság - gyorsfagyasztott csülökpörkölt - gyártását kezdte meg a székesfehérvári hűtőház. az egy kilogrammos polietilén csomagolású készítményben pörköltsaftsűrítő és tisztított, feldarabolt csülök van. a háziasszonynak csak össze kell vegyíteni az izletes étel két „összetevőjét”, s alig egy óra alatt izletes ebédet, vagy vacsorát tálalhatnak. /mt1/

..-

bb 17. /megnyilt a ... 2. folyt./bzs

a vendégek első utja a magyar tudományos akadémia pavilonjába vezetett, ahol tétényi pál, az mta főtitkárhelyettese és major máté akadémikus, az akadémia kiállítási bizottságának elnöke fogadta őket. megtekintették tizenkét akadémiai kutatóintézet legújabb produktumait, az elméleti és gyakorlati munka összekapcsolásának eredményeit. ezuttal is több olyan műszert mutatnak be, amely eddig csupán ember által elvégezhető munkákat automatizál. az automatizálási kutatóintézet display elvezetésű műszere például a betáplált műszaki adatok alapján terméket, műszaki rajzokat készít. igen értékesek a debreceni atommagkutatóintézet nukleáris magfizikai műszerei, valamint az izotópintézet legújabb készüléke, amely fűtőkor a szén minősége szerint szabályozza a tüzelőanyag adagolását, vagyis a magasabb kalóriájú szénből kevesebbet, a gyengébből többet adagol.

a nemzetek csarnokában a vendégek sorra látogatták az itt kiállító országok nagy érdeklődésre számot tartó anyagát. t.p.o. aridi, a kenyai pavilon kiállítási igazgatója országának jellegzetes termékeit, a kikészített egzotikus bőröket, nem utolsósorban a kávékat, teát, a sajátos déligyümölcsöket mutatta be. a japán kiállításon tsuneaki ueda, japán budapesti nagykövete és takamitsu saigusa, a pavilon igazgatóhelyettese fogadta a vendégeket, tájékoztatva őket a japán ipar új eredményeiről. a többi között elektronikus számítógép-rendszert is bemutatnak a bnv-n, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy valamilyen módon esetleg japán is bekapcsolódhatna a magyar számítástechnikai programba. a sziriai kiállításon abdul-halim kaddour nagykövet és walid sabri pavilonigazgató kalauzolta a körséta résztvevőit, bemutatva igen keresett textiláruikat és különféle közszükségleti cikkeiket. a mexikói kiállításon adela ocampo de gonzalez pavilonigazgató bemutatta a „mini”, déligyümölcs-kiállítást, a különféle konzerveket, népművészeti cikkeket, műfonalakat és a többi árut, amit most budapesten üzleti partnereiknek eladásra kínálnak. /folyt. köv./

14.40/bzs

NA 1500

- 30 -

bb 17. /megnyilt a ... 3. folyt./bzs

andré servier pavilonigazgató-helyettes kalauzolásával szemlélték meg az elefántcsontparti kiállítást, e távoli ország sokszínű textiláit, s egyik legfontosabb mezőgazdasági termékét, a kávékat. a kubai pavilonban floreal chomon mediavilla nagykövet és joaquim arguelles pavilonigazgató üdvözölte a látogatókat, bemutatva a kubai mezőgazdaság és élelmiszeripar termékeit, köztük dohányárúkat, italokat, déligyümölcsöket.

a könnyűipari pavilon bejáratánál keserü jánosné miniszterasszony fogadta a vendégeket, akik nagy érdeklődéssel szemlélték a sok új divatárut, ruhát, cipőt. keserü jánosné elmondta, hogy az itt bemutatott cipőknek mindössze 15 százaléka olyan modell, amit még nem gyártanak, a többi belföldre vagy exportra sorozatban készül. focok jenőt arról is tájékoztatta, hogy a textilipar rekonstrukciójának első eredményei már az idei bnv-n is tapasztalhatók; kiállították például azokat a hurkolt-kötött árukat, amelyek már az ujonnan beszerzett gépeken készülnek. a vendégek a pavilon szinte valamennyi kikapcsoltánál megálltak egy-egy villanásnyi időre, megtekintve a textil- és bőrruházati cikkek sokféle variánsát, a tisztagyapju, a kevert és műszálszöveteket, a budapesti harisnyagyár szembiztos szövésű finom női harisnyanadrágját, a fővárosi kézműipari vállalat perzsaszőnyegét, a szombathelyi cipőgyár hegesztett műbőrszandálját, a tanácsi vállalatok szőrme- és műszőrme ujdonságait. a könnyűipari pavilonnak a térre nyíló kirakátaban néhány perces divatbemutatót rendeztek a vendégek tiszteletére.

az omfb pavilonjában sebestyén jános, az intézmény elnökének általános helyettese fogadta a körséta résztvevőit. működés közben megtekintették a videoton „satellit”, elektronikus számítógépét, amelyet telefonvonallal kapcsoltak össze a francia pavilonban kiállított „iris-45”, típusú elektronikus számítógéppel.

a belga pavilont hugo fonder nagykövetségi első titkár és j.van impe pavilonigazgató mutatta be vendégeinek. az idén egy teljes textilipari gépcsaládot hoztak el budapestre, ugyanakkor különféle vegyi cikkeket, a gépkocsigyártáshoz használatos műanyagokat, üvegpalack- és üvegballongyártó gépeket, műszereket is bemutatnak. a kiállítás egyik érdekessége egy gyémántmegmunkáló gép, amely működés közben is látható.

/folyt. köv./

14.45/bzs

- 31 -

NA 1500

ü

bb 17. /megnyilt a ... 4. folyt./bzs

a kínai pavilonban Lü csi-hsien, a kínai népköztársaság budapesti nagykövete és sun hsi-fan pavilonigazgató üdvözölte a körséta résztvevőit. a hatévi szünet után újra bemutatkozó kínai kiállítók szerszámgepeket, elefántcsont- és fafaragásokat, hangszereket, textilákat, selymeket hoztak el budapestre.

a petőfi-csarnokban rendezett gazdag kiállítást dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, valamint a kiállító vállalatok vezetői mutatták be. a pavilonban már erőteljesen érződnek a vállalatok integrációs törekvései, egész sor olyan gépet és berendezést mutatnak be, amely nemzetközi kooperációban készül. ilyen például a diósgyőri gépgyár nagyteljesítményű huzalsodró gépe, továbbá a szerszámgépipari művek numerikus vezérlésű egyetemes megmunkáló gépe. az utóbbi egyszerre 30 számszám vezérlésére, működtetésére alkalmas. a petőfi-csarnokban a közszükségleti cikkekből is igen sok mintát állítottak ki, tévéket, rádiókat, magnókat, elektromos és gáztűzhelyeket, hűtőgépeket, amelyek a boltokban is megvásárolhatók.

a brazil pavilonban jorge de sá almeida követ és roberto krause pavilonigazgató fogadta a vendégeket, akik megtekintették brazilia hagyományos és új, fejlődő iparágainak új termékeit, köztük autóalkatrészeket, filmfelvevő gépeket. a pavilonban, immár hagyományosan, brazil kávéval kínálták meg a vendégeket.

a nigériai pavilonban wenike briggs, a nigériai szövetségi kormány kereskedelmi minisztere üdvözölte a vendégeket, s bemutatta azokat a különlegességeket, amelyeket a bnv-re hoztak, így különleges faragásokat és a népi ipar értékes alkotásait. ismertette nigéria ipari fejlődését, s ezzel kapcsolatban fock jeno kifejtette: szeretné, ha magyarország és nigéria között olyan kapcsolat alakulna ki, hogy a későbbiekben elmondhassák: ebben az ipari fejlődésben magyarországnak is része volt.

/folyt. köv./

14.50/bzs

NA 1510

- 32 -

bb 17. /megnyilt a ... 5. folyt./bzs

a francia pavilonban gerard amanrich nagykövet, valamint jean moatti, a pavilon igazgatója kísérték a kiállító termékeket a vendégeket. megtekintették a korszerű adatfeldolgozó számítógépeket, köztük a cli vállalat iris 45 típusú univerzális komputerét, s nagy érdeklődéssel szemlélték egy gázbontó-berendezés modelljét. ennek eredetije évi 100 millió köbméter feldolgozó kapacitással már üzemel franciaországban. megnézték a különböző gázszabályozó-berendezéseket is, amelyeknek kisméretű változatait állították ki. a miniszterelnök a semira cég képviselőitől érdeklődött a bemutatott számítógép-perifériák iránt, és az esetleges kooperációról tájékoztatva elmondották fock jennek, hogy tárgyalások folynak a cég és a videoton között, a videoton kisméretű televíziói ugyanis kiegészítik a francia cég termékeit.

sztolov sztanoev bulgária nagykövete és dimitar karandzsulov, a bolgár pavilon igazgatója üdvözölte ezután a körséta résztvevőit, és bemutatták kiállításukat, amely az idén elsősorban a bolgár gépipar gyors fejlődését mutatja be. ezt reprezentálják a különböző esztergagépek, furógépek, famegmunkáló- és fémforgácsoló gépek. megjelentek a bnv-n legújabb típusú rádióik, televízióik is. nagy érdeklődéssel szemlélték a vendégek a bolgár ipar villamostargoncáit, amelyek gyártásában bulgária vezető szerepet foglal el Európában. figyelemre méltóak a bolgár lánco- és kötélpályás szállítóberendezések is. számos újdonsággal jelentkezett a mezőgazdasági gépgyártó ipar is; a szabadtéri kiállításon új típusú bolgár traktorok, szénagyűjtők és szénakaszálógépek sorakoznak. a bolgár élelmiszerek népszerűségét vívták ki a magyar piacon, így érthető, hogy a kiállítás jelentős részét foglalják el az újabb konzervek, ezenkívül bolgár borok, cigaretták is.

az argentin kiállításról alfredo c. pons benitez nagykövet és abdul rahman ladki pavilonigazgató tájékoztatta a vendégeket. argentina különbözőbőrárakat, konzerv- és húsarukat állított ki. a pavilon érdekessége az agar-agar nevű tengeri alga, amely rendkívül fontos a biológiai kutatásokhoz. figyelemre méltó termékek a petróleummal működő hűtőszekrény is. ugyanebben a pavilonban libanon különféle délgyümölcsöket és népművészeti alkotásokat mutat be; ezeket abdul rahman ladki pavilonigazgató ismertette a vendégekkel.

/folyt. köv./  
14.58/bzs

NA 1510

- 33 -

bb 17. /megnyilt a .... 6.folyt./um

a német szövetségi köztársaság pavilonjában hermann kersting, az nszk budapesti kereskedelmi képviselőjének vezetője és günther heuke pavilonigazgató fogadta a vendégeket, s bemutatták azt a kiállítást, amely napjaink egyik fontos problémájával, a környezetvédelemmel foglalkozik. az itt sorra-köző ipari termékek, gépek, berendezések is ezzel kapcsolatosak. elhozták a kiállításra a környezetvédelmi berendezések különböző modelljeit is, köztük a hulladék-és az autoroncs-megsemmisítő berendezések kicsinyített mását is. a modellek mellett táblázatok és grafikonok hívják fel a figyelmet a környezet-szennyezés nagy veszélyére. az adatok szerint közép-európában minden lakosra átlagosan 7 mázsa hulladék jut évente, s ugyanezen a területen 360 ezer tonna olaj kerül a földre.

románia pavilonja előtt radu hristodorescu a pavilon igazgató fogadta a körséta résztvevőit, majd ioan cotot nagykövet is elkísérte a vendégeket a kiállítóterembe. a kiállítást vegyipari termékek uralják, köztük gumiabroncsok, a műanyagipar különböző félkész-és késztermékei, és számos olyan alapanyag és nyersanyag, amely számításba jöhet - magyarországi exportjukban is, sőt néhányat már régebben is vásárolunk romániából. a román kiállító a szabadtéren speciális traktorokat, mezőgazdasági munkaeszközöket mutattak be, köztük újszerűek a szőlőművelő és a különböző hegyittraktorok, amelyek a meredek lejtőkön is biztonságosan mozoghatnak. kiállítottak még új konstrukciójú takarmánykaszálló-gépeket is.

pakisztán pavilonjánál abdurrashid khan pavilonigazgató üdvözölte a körséta résztvevőit. a vendégek nagy érdeklődéssel tanulmányozták a keleti kézziszőttéseket, himzéseket, színes textiliákat, és a pakisztáni ipar más termékeit.

az angol kiállítási pavilonnál d.s. l. dodson nagykövet és j.e. reeve pavilonigazgató fogadta a vendégeket. elmondották, hogy az angol cégek főként ipari termékeket állítottak ki. a vendégek megtekintették a speciális vetítőképernyős idomköszörülő berendezéseket, csigafuró-készítő gépeket és a kisrádiókhöz használatos nyomtatott áramkörű lemezeket. ebben a pavilonban állította ki az egyik angol cég korszerű elektronikus számítógépeit, amelyek közül az egyikre, a system-4 típusú berendezésre nemrégiben kötött kooperációs megállapodást a videoton-gyárral. a vendégek a pavilon kijáratánál is időztek, hogy megtekintsék a modern emelőgépeket, s egy villamos villástargonca rövid bemutatóját.  
/folyt.köv./

- 34 -

15.05/um

MA 15<sup>05</sup>

bb. 17. /megnyilt...7.folyt./e

a körséta résztvevői ezután az osztrák köztársaság pavilonját tekintették meg. a bejáratnál dr. hellmuth strasser ideiglenes ügyvivő és dr. wolfgang foramitti pavilonigazgató üdvözölte a vendégeket. hosszasan elidőztek az egyik építőanyagipari cég kiállításánál, ahol különleges műanyagbevonattal ellátott hőszigetelő homlokzatburkolatot mutattak be. a vendégek kérdésére elmondotta a stollack cég képviselője, hogy az ellenőrző vizsgálatok szerint 28 évig marad ép az épületen ez a homlokzati burkolóanyag. fock jenő nagy érdeklődéssel tanulmányozta azt a programvezérelt mikroszkópot, amely az 1500-szoros nagyítás képét tv-képernyőre vetíti, s így az acél és egyéb fémek szennyeződését optikai úton, s nem hosszadalmas vegyelemzéssel vizsgálhatják a szakemberek. a vendégek megtekintették a semperit cég legújabb termékeit, amellyel a magyar gumipar jó együttműködést alakított ki.

az iraki köztársaság pavilonjánál madhat ibrahim jumma nagykövet és samir al-tabakchali pavilonigazgató virágcsokorral köszöntötte a vendégeket, akik nagy érdeklődéssel tanulmányozták a kiállított élelmiszeripari termékeket, ötvös- és textilművészeti tárgyakat. megálltak annál a modern tv-készüléknél is, amelyet az iraki angol licenc alapján gyártanak és kínálnak exportra.

a szovjetunió pavilonjának bejáratánál alekszandr mihajlovics szorokin ideiglenes ügyvivő és alekszandr csudakov pavilonigazgató köszöntötte a körséta résztvevőit. a pavilon előcsarnokában megmutatták azokat a nagy fényképeket, amelyek a magyar-szovjet kapcsolatok érdekes dokumentumai. többek között felhívták fock jenő figyelmét arra a képre is, amely legutóbbi moszkvai látogatása alkalmából készült. fock jenő barátságosan elbeszélgett a pavilonban dolgozó szovjet népművészasszonnyal, aki feketére lakkozott dísztárgyakra festett csodálatos mintákat. az ügyeskező népművész egy kis vázával ajándékozta meg fock jenőt. a vendégek nagy érdeklődéssel nézték meg a lunohod-1 holdjármű modelljét, és meghallgatták a fülhallgatókon keresztül közvetített ismertetőt a holdautó tudományos munkájáról. megtekintették azt a száraz vegytisztító-berendezést is, amely önkiszolgáló tisztítószalonban működhet, s óránként 34 kiló ruhát tisztít.

a vendégek felkeresték a szabadban kiállított korszerű szovjet gépeket, berendezéseket, járműveket is. többek között felkeltette érdeklődésüket az a motoros vasúti hajtány, amellyel a szerelők vizsgálják és javítják a vonalakat. rendkívül könnyű ez a jármű, s így a vonatok közeledtekor gyorsan leemelhetik a sínről. a vendégek nagy érdeklődéssel nézték meg a kitűnő szovjet személygépkocsikat, s a sztárt, a zsiguli-combi gépkocsit.  
/folyt.köv./

15.33/e

- 35 -

MA 15<sup>33</sup>

bb. 17. /megnyilt...8.folyt./e

Fock Jenő kérdésére a pavilon igazgatója elmondotta, hogy valószínűleg már ez év végén szállítanak zsiguli-combi kocsikat Magyarországnak. Fock Jenő megjegyezte, hogy a zsiguli gépkocsik alkatrészhiánya miatt kezdetben volt némi panasz, általános azonban a vélemény, hogy nagyon jól bevált ez a gépkocsi, s szeretnénk, ha minél többet szállítana a Szovjetunió ebből a típusból.

Olaszország pavilonjában dr. Mario Franzini nagykövet és dr. Stefano Spinetti pavilonigazgató mutatta be a kiállítást a körséta résztvevőinek. Elmondották, hogy főként három termelési ágazat, az elektromos és elektronikai ipar, a műszeripar és az építőgépgyártó ipar mutatja be újdonságait. Fock Jenő megállapította, hogy a kiállítás tanúsága szerint főleg a gépipar exportjára törekednek. Egyetértett ezzel a törekvéssel, s megjegyezte: különösen örvendetes ez a kínálat, ha párosul a magyar vállalatokkal kezdeményezett kooperációval. Ezen a módon gyorsabban fejlődhet a magyar-olasz kereskedelem és árucseré. A vendégek megtekintettek több textilipari gépkolosszust, az automata sikkötő gépet, a hurkolt-áru kikészítő gépsort, s hosszasan elidőztek anélkül az automatikus csévélőgépnél, amely elektronikus vezérlés útján az előírtnál vékonyabb fonalat levágja, majd önműködően újra összeköti a megfelelő vastagságú szálakat. Így a hagyományos csévélőgépek kiszolgálóinak több mint a felét megtakaríthatják.

Dánia kiállítását Sven Kuchler Poulsen nagykövetségi tanácsos, ideiglenes ügyvivő és Ole S. Cartens pavilonigazgató mutatta be. Elmondották, hogy Dánia hivatalosan másodszor vesz részt a BNV-n, 33 cég állította ki termékeit. Nem különleges, de hasznos gyártmányokat, elektronikus és orvosi műszereket, elektroakusztikai berendezéseket ajánlanak a magyar piacnak.

A holland kiállítók nevében G. J. Dissevelt nagykövet és G. van Driel pavilonigazgató köszöntötte a vendégeket és kalauzolta őket a bemutatón, ahol elsősorban az ultramodern betegellenőrző és szívfigyelő készülékekre, a korszerű felfeldolgozó gépekre, az igen szép butorhuzatokra és tapétákra hívták fel a figyelmet.

/folyt.köv./

15.45/e

NA 16<sup>20</sup>

- 36 -

bb. 17. /megnyilt...9.folyt./e

Dr. Herbert Plaschke nagykövet és Hans Heimerl pavilonigazgató fogadta a vendégeket az NDK-pavilon bejáratánál. Elsőként a Lipcsei aranyérmes robotron-21 elektronikus adatfeldolgozó rendszert mutatták be, mint a KGST-együtműködés jó példáját: a berendezés Lyukkártya-olvasóját ugyanis a Szovjetunióban, a Lyuk-szalag-berendezést pedig Bulgáriában gyártják. Ugyancsak hármas - NDK, magyar és Csehszlovák - együtműködésre hívja fel a látogatók figyelmét az NDK pavilonjának külön kis kiállítása, amely a gyógyszeripar és az orvosi műszergyártás hármas kooperációjának eredményeit ismerteti. Büszkeséggel mutatták be a látogatóknak a Pentacon fotó cég fényképezőgép-újdonságát, amelyet a világon először elektronikus blendevel szereltek fel. A pavilon házigazdáit az NDK szabadtéri járműkiállításán bucsúztak el a látogatóktól.

A körséta következő állomása a Csehszlovák pavilon volt, ahol Frantisek Dvorsky nagykövet és Richard Sumann pavilonigazgató ismertette a kiállítás gazdag anyagát. Mindenekelőtt azt a numerikus vezérlésű esztergapadot mutatták be, amelyet a Danuvia-gyárral közösen készítenek. A világon egyedülállóan tartják a Csehszlovák kiállítók azt a korszerű cipőfelsőrészgyártó gépsort, amely hat művelet elvégzésére alkalmas, s különlegessége, hogy nem varrja, hanem hegeszti a bőrt. Ugyancsak több műveletre, különböző, nem szövött textiliák előállítására, elsősorban orvosi kötőszőrző gyártására alkalmas olyan berendezésre hívták fel a vendégek figyelmét, amelyből magas színvonala miatt komoly megrendelésre számítanak már a vásáron.

Jugoszlávia pavilonjában dr. Ziga Vodusek nagykövet és Ladislav Gross pavilonigazgató, valamint a különböző részlegek szakemberei, elsősorban a kooperációban gyártott termékeket mutatták be a körséta résztvevőinek. A már jólismert mosógépgyártási együttműködésen kívül a Dinara-cég autóipari alkatrészek gyártásával működik közre a Csepel-autók és a Győri motorok előállításában. A járműprogram keretében más hasznos kapcsolat is kialakult a magyar és a jugoszláv üzemek között. Így egyebek között Csepel-gyártmányú hűtőkocsikhoz készítenek karosszériát jugoszláv cégek. A pavilon igazgatója beszámolt arról, hogy tárgyalnak korszerű háztartási mosógátógép közös gyártásáról is.

Lengyelország pavilonjában Jerzy Zielinski nagykövetségi tanácsos és Ian Fularski pavilonigazgató köszöntötte a vendégeket. A lengyel kiállítás - mint mondták - iparuk legjobb eredményeit, kereskedelmi és kooperációs ajánlatait tükrözi.

/folyt.köv./

15.57/e

NA 16<sup>25</sup>

- 37 -

bb. 17. /megnyilt...10.folyt./e

bemutatják egyebek között a számítógépek perifériális egységeit. elmondották, hogy svéd, dán és nszk-beli cégekkel működnek együtt igen korszerű szerszámgépek gyártásában s a magas színvonalú termékeket véleményük szerint a magyar ipar is jól hasznosíthatja. a séta során a lengyel kiállítók beszámoltak különféle magyar-lengyel ipari együttműködésről és kooperációs szándékokról, amelyek realizálására a vásáron kezdenek tárgyalást. a lengyel szabadtéri bemutató sztárja a hidraulikus, hernyótalpas nagyteljesítményű kotrógép, amelyet ugyancsak először mutatnak be a magyar szakembereknek.

az algériai pavilon előtt mohamed besbaci pavilonigazgató köszöntötte a körséta résztvevőit; felhívta a figyelmet az algériai népművészet rememűveire, a kézműipari készítményekre és a világhírű arab szőnyegekre. a bemutató az algériai élelmiszeripar a híres gyümölcslevekkel képviselteti magát, de ott láthatók a konfekcióipari termékek is.

svédország nemzeti bemutatóján siegge lilliehöök nagykövet és erik zachrison pavilonigazgató kalauzolta a vendégeket. a kiállított termékeket látva fock jenő és a nagykövet között eszmecsere alakult ki arról, hogy mindkét fél számára előnyös lenne, a külkereskedelmi kapcsolatok további bővítése. a miniszterelnök hangsúlyozta: az együttműködéshez jó alapot kínál az eddig kialakult áruforgalom, amelyet a közönség érdeklődése elve alapján kell továbbfejleszteni. a svéd kiállításon információs iroda működik, amelynek munkatársai felvilágosítást adnak az üzletkötési lehetőségekről.

patrick j. o. driscoll pavilonigazgató az írországi kiállítók részvételéről tájékoztatta a vendégeket. elmondotta, hogy a szigetország vállalatai, üzemei 23 céggel képviseltetik magukat a bnv-n. egyebek között komputereket és nagyteljesítményű vegyipari berendezéseket népszerűsítene a vásáron, ahova elhozták lakberendezési cikkeiket és készülékeiket is.

a finn nemzeti pavilon bejáratánál martti ingman nagykövet és bror felixson pavilonigazgató üdvözölte fock jenőt, akinek érdeklődését felkeltette a bemutató csomagolóanyag-technikai részlege, ahol egyebek között tetszetős és olcsó kivitelű burkolóanyagokat és kartonokat állítanak ki igen gazdag a finn pavilon papiripari anyaga, ezúttal nemcsak a nyomdatechnikában felhasznált anyagokat mutatják be, hanem a különféle rendeltetésű műszaki papirárakat is.  
/folyt.köv./

16.00/e

NA-16<sup>20</sup>

- 38 -

bb. 17. /megnyilt...11.folyt./e

a koreai ndk emeletes kiállítási csarnokában pak gjong szun nagykövet és kim zu pong pavilonigazgató a baráti ország fejlődő iparának legújabb termékeiről adott tájékoztatást. a koreai ndk egyebek között pompás kivitelű porcelánokat, kerámiai termékeket, könnyűipari árukat és vastömegcikkeket hozott a bnv-re. a körséta résztvevői nagy érdeklődéssel tanulmányozták a művészi kivitelű népi himzéseket. a pavilon egyik érdekessége a koreában termő hiores gyógy-gyökér, a goriainsam, amelyből már egész sor gyógyászati készítményt állítanak elő, s ezeket a bnv-n is kiállítják.

a kanadai kiállítói csarnokot r. galbraith pavilonigazgató mutatatta be. a látogatók érdeklődéssel tanulmányozták azokat a papiripari berendezéseket, amelyekből már a hazai üzemekben is található néhány. a csarnokban láthatók azok az erdészeti fűrészgépek is, amelyek jó szolgálatot tesznek már a hazai gazdaságokban. a kanadai kiállítás egyik érdekes berendezése a háromkerekű traktorra szerelt dohánybetakarító gép, amelyről - mint a gépet üzemeltető szakemberek elmondották - igen jó véleménnyel vannak a magyar szakemberek is.

az egyesült államok pavilonjában alfred puhan nagykövet és f.a.ursino kiállítási igazgató oktatási felszereléseket, önműködő filmvetítőket, diákat és magnetofonnal kombinált iskolai eszközöket mutatott be a vendégeknek. felhívták a figyelmet az oktatásnál jó szolgálatot tevő komputerekre és a gyógyászatban alkalmazott lézer-berendezésekre. a pavilon mellett a szabadban szintetikus anyagból „jégpályát”, építettek, ahol rögtönzött bemutatót láthatnak a vendégek.

a körséta ezzel végetért.

a bnv 14 órakor megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt./mti/  
...-

bb. 51. fákát döntött a vihar

vid/e kz hgy

1972. május 19.

pénteken, a koradélutáni órákban nagy zivatar, felhőszakadás vonult végig tolna megye délkeleti részében, bátaszék-szekszárd és dynaföldvár térségében. a vihar károkat okozott a távközlő hálózatban, szedres és kölesd közt oszlopokat döntött ki, mocsénynél fákát tördelt ki. szekszárdon órákig szünetelt a távbeszélő- és a telefonforgalom, mert a villámok kiverték a biztosítékokat./mti/

16.10/e

- 39 -

NA-16<sup>25</sup>

bb. 50. dr. timár mátyás nyilatkozata a bnv-n

sl/e ie hgy

1972. május 19.

a körséta befejeztével dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese a következőkben foglalta össze benyomásait, tapasztalatait:

a vásár az elmúlt évekhez képest tovább fejlődött, gazdagodott. ez a folyamat indokolt és kívánatos, hisz a külkereskedelm jelentősége országunk gazdasági életében egyre növekszik, az idei első négy hónap eredményei is azt bizonyítják, hogy az export igen dinamikus fejlődik. örvendetes, hogy kapcsolataink a külföldi országokkal, vállalatokkal tovább bővültek, s a vásár újabb lehetőség a gazdasági kapcsolatok szélesítésére, üzletkötések előkészítésére. különösen a díjazott magyar termékek, de sok egyéb kiállított cikk is megüti a legigényesebb vásárló mértékét is, így számolhatunk azzal, hogy áruforgalmunk tovább bővül.

az idét ismét számos újabb kiállító vesz részt a bnv-n, főleg a fejlődő országokból. ez még értékesebbé, tartalmasabbá teszi kiállításunkat. ugyanakkor a régi kiállítók pavilonjai is sokkal gazdagabbak, mint azelőtt. a külföldi kiállítók közül különösen a szovjet pavilont említeném, amely tartalmában és formájában is lényegesen gazdagabb, mint a korábbi években. e pavilon anyaga egyben azt is szemlélteti, hogy a kgst-országok integrációja előrehalad. ezt demonstrálja több magyar pavilon is, különösen a gépiparkkiállítása.

a bnv-k idején gyakran hangzik el a kérdés, hogy az itt látható árucikkeket vajon mikor lehet majd megvásárolni? örvendetes, hogy a gazdasági vezetők, a minisztériumok egyik jelentős törekvése az volt az idén, hogy olyan cikkeket állítsanak ki, amelyek vagy máris kaphatók, vagy a közeljövőben forgalomba kerülnek. ez valamennyi termékre, a vásárok sajátos jellege miatt, természetesen nem vonatkozik.

végül arra szeretnék még utalni, hogy hosszú évek vajudása után a kormány határozatot hozott, hogy a vásárt új helyre, a mezőgazdasági kiállítás területére települjön át. jövőre még két részre osztva rendezik meg a vásárt: részben itt a városligetben, részben új helyén. 1974-ben azonban már teljes egészében a mezőgazdasági kiállítás területén rendezik meg a budapesti nemzetközi vásárt, új felszerelésekkel, új keretek között. /mti/

16.22/e

Nr 16<sup>22</sup>

-40-

bb 43. megvizsgálják a műemléki városok sajátos közlekedési problémáit

vid/kz/ny hgy

1972. május 19.

heves megyében az utóbbi néhány évben ugrásszerűen megnőtt a közúti járműforgalom. a megyében 1968. óta mintegy 35 százalékkal gyarapodott a gépjárművek száma. ennél is jobban terheli a megye közutainak forgalmát az a soktízezer hazai és külföldi autóbussz, motorkerékpár és autó, amely különösen az idegenforgalmi főidényben veszi igénybe a megye közutjait - mutattak rá a heves megyei közúti balesetelhárítási tanács pénteken egerben megtartott sajtótájékoztatóján. a megyén átvonuló hármas főközlekedési úton például 50-60 százalékkal több jármű közlekedik mint öt évvel ezelőtt. rámutattak, hogy ez a körülmény fokozott baleseti veszélyt jelent és ebből következik, hogy a megye baleseti statisztikája is kedvezőtlen. 1971-ben például 1.110 közlekedési balesetnél jelentek meg a rendőrök, 273 súlyos kimenetelű volt, 44 személy pedig életét vesztette a közutakon. egy év alatt ezer utazót kellett könnyebb, vagy súlyosabb sérülésekkel kórházba szállítani. a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy az országban először egerben és környékén vizsgálják meg a közeljövőben a műemléki városok sajátos forgalmi helyzetét, valamint az idegenforgalom és a közutak kölcsönhatásának problémáit. elmondották azt is, hogy heves megyében a nyáron közúti közlekedési balesetelhárítási napokat tartanak. június 4-én egerben a gárdonyi géza színházban megnyílik a „közlekedünk”, fotópályázat, ekkor rendezik meg a munkahelyi kresz-vetélkedők 12 legjobbjának versenyét a megyei elsőségért. az egri autóklub autóügyességi versenyt és motoros ügyességi bemutatót tart. a városba érkező közlekedési szakemberek tíz különböző témában előadást tartanak a közutak tervezéséről, építéséről, a forgalom szervezéséről. az egri programot a megye többi városában, járási székhelyein hasonló előadások, viták és különféle rendezvények egészítik ki./mti/

bb 44. esti sötétség délben - ,, trópusi ,, zápor , jégeső, husz perces ézengés pécsett

vid/kz/ny hgy

1972. május 19.

a mecsekaljára nagy intenzitású zápor zúdult pénteken délelőtt. valóságos áradatot okozott pécs utcáin és terein. a délelőtti órákban még úgy tűnt: ez lesz az idei év eddigi legmelegebb napja - a belvárosban 25 fokot mutatott a hőmérő. délben azonban hirtelen beborult és szakadni kezdett az eső, mégpedig olyan erővel, hogy ,, porzott,, az aszfalt a lehulló esőcseppektől.

/folyt köv/

Nr 16<sup>40</sup>

-41-

bb 44. / esti sötétség.....folyt/ny

percek alatt kiürültek az utcák és a terek. háromnegyed egy és negyed kettő között pécs kihalt városnak tűnt, fél órán át nem lehetett embert látni a házak között. az alacsonyan uszó felhők esti sötétségbe borították a várost. a munkahelyeken és az otthonokban, az iskolákban és az éttermekben lámpát gyújtottak, s a ritkán közlekedő járművek is kivilágítva haladtak az utcákon. a ,, trópusi,, erejű zápor jeget is hozott magával: borsó- és cse-resznye-nagyságu jégszemek hullottak a mecsekalján. a hőmérséklet rövid idő alatt tíz fokot zuhant. különös, félelmetes hangulatot keltett a folyamatos villámlás és mennydörgés. körülbelül husz percen át pillanatnyi szünet nélkül zengett az ég a mecsek felett. a nagy mennyiségű csapadékhoz hamarosan ,, társult,, a mecsekről lezuduló esővíz és az áradat teljes utzélességben hömpölygött keresztül pécsen a város mélyebben fekvő részei felé, ahol több alagsori- és pincehelyiségbe be is tört. az autók négykerekű motorcsónakokként szeltek a vizet, jobbra balra méteres vizsugarakat lövelve. a mecsekről lefolyt víz tetemes mennyiségű földet és törmelékét sodort a város utcáira, tereire./mti/

..-

bb 45. hosszú a szabadalmak meghonosítási ideje - iparjogvédelmi tanácskozás székesfehérváron

vid/kz/ny hgy

1972. május 19.

az ujitási visszáságokról, a licenciák megszerzésének és alkalmazásának vállalati tapasztalatairól rendeztek országos tanácskozást pénteken székesfehérváron. a magyar iparjogvédelmi egyesület ankétján adatokkal bizonyították, hogy különösen az úgynevezett know-how vásárlás, vagyis az új technológiai eljárások és a hozzávaló berendezések alkalmazása gazdaságosabbá, versenyképesebbé teszi a hazai termelést. a könnyűiparban például a know-how licenceket általában fél- egy éven belül megvalósítják. sokkal lassabb viszont a szabadalmak bevezetése, nem ritka, hogy a külföldi eljárásokat a megvásárlás után csak négy- öt évvel alkalmazzák a gyakorlatban.

a tanácskozáson résztvevő száz vállalati jogtanácsos, ujitó, műszaki vezető szónokolta, hogy a külföldi tapasztalatokat saját ujitásként ,, értékesítő,, kalandorok helyett inkább a korszerű technológiák átültetőit, a szabadalmak és ujitások adaptálóit ösztönözzék jobban a vállalatok. az ankéton felmerült, hogy célszerű lenne intézményesen megvalósítani a kgst országok közötti ujitáscserét, ujdonságkutatót és iparjogvédelmet. ez az integráció a helyi kísérletezgetések helyett hatékony műszaki fejlesztést eredményezne./mti/

16.31/ny

-42-

NA-16<sup>45</sup>

bb.46. franciaországba utazott a budapest táncegyüttes

t nn/fk/ok zs hgy

1972. május 19.

pénteken elutazott franciaországi és spanyolországi turnéjára a budapest táncegyüttes. a társulat franciaországban kilenc alkalommal mutatja be ,,magyar képeskönyv,, című műsorát, többek között vichyben, brestben, reimsben és természetesen párizsban. június 6-án a 40 tagú együttes spanyolországba utazik, ahol ugyan csak a ,,magyar képeskönyv,, -vel lépnek dobogóra. egyik fellépésükre a bilbao-i nemzeti színház megnyitó ünnepségén kerül sor. a tervek szerint az együttes július 3-án érkezik vissza a magyar fővárosba./mti/

..-

bb.47. franciaországba utazott a hvdsz szilágyi erzsébet női kamarakórus

t nn/tm/ok zs hgy

1972. május 19.

a hvdsz szilágyi erzsébet női kamarakórus pénteken franciaországba utazott. a 30 tagú csoport katalics mária vezetésével részt vesz a toursban kezdődő nemzetközi kórusversenyen./mti/

..-

bb.48. átadták a minisztertanács vándorzászlaját

vid/kz/ok hgy

1972. május 19.

a minisztertanács, a termelészövetkezetek országos tanácsa előterjesztése alapján, az 1971. évre meghirdetett országos gazdálkodási versenyben elért kimagasló eredményeiért ,,kiváló termelészövetkezeti gazdaság,, címmel és vándorzászlóval tüntette ki a háromezer holdnál kisebb területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a hajduböszörményi zója tsz-t.

pénteken a szövetkezet székházában kibővített vezetőség ülésen sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese adta át a vándorzászlót kövendi istvánnak, a zója termelészövetkezet elnökének. az ünnepségen három szövetkezeti gazda kiváló termelészövetkezeti tag kitüntetését három pedig miniszteri dicséretet és oklevelet kapott. az ünnepségen résztvevő sikula györgy a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára is./mti/

..-

16.37/ok

- 43 -

NA-16<sup>45</sup>

kbb 41. a máv vezérigazgatósága közli,

pá um cz

1972. május 19.

hogya a május 28-tól érvényes új menetrendet a budapesti nemzetközi vásár máv-pavilonjában és a pályaudvarokon árusítják. a hivatalos menetrendkönyv ára 40 forint. /mti/

--

bb 42. százhárom új növényvédelmi szakmérnök

vid/um kz cz

1972. május 9 19.

pénteken diplomakiosztó nyilvános egyetemi tanácsülés volt a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdasági tudományi karának dísztermében. a több mint másfél százada működő oktatási intézményben első ízben avattak növényvédelmi szakmérnököket: százharman kapták meg a diplomájukat a tanácsülésen dr. pataki józsef tanszékvezető egyetemi tanár, dékánhelyettes, jelentette a kari tanácsnak, hogy a százhárom növényvédelmi szakmérnök közül hatan érdemelték ki a vörösdiplomát. ezt követően az új szakmérnökök fogadalomtételére került sor, majd dr. belák sándor rektor, kézfogással szakmérnökké avatta a sikeres vizsgát tett hallgatókat. /mti/

--

kbb 52. biszku béla látogatása kőbányán

gg/ny zs hgy

1972. május 19.

biszku béla, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára somogyi sándornak, a budapesti pártbizottság titkárának társaságában pénteken kőbányára látogatott. szakali józseffel, a x. kerületi pártbizottság első titkárával együtt részt vettek a magnezitipari művek párt végrehajtó bizottsági ülésén, ahol meghallgatták bankuti ernő pártbizottsági titkár beszámolóját és részt vettek a végrehajtó bizottság vitájában. az ülést követően üzemplátogatáson vettek részt. délután biszku béla a x. kerületi pártbizottság székházában időszzerű bel- és külpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót a kerületi pártaktivának. /mti/

-44-

NA 16<sup>15</sup>

bb 49. pályázat több mint négyezer pedagógus-hely betöltésére - napirenden: a közoktatás felügyeleti rendszerének korszerűsítése - művelődésügyi osztályvezetők tanácskozása

t vt/tm/ny hgy

1972. május 19.

a közoktatás felügyeleti rendszere egyre kevésbé tud megfelelni a növekvő feladatoknak. ez tette szükségessé felülvizsgálatát és továbbfejlesztését, tartalmi és szervezeti korszerűsítését. az erre kidolgozott tervezetet vitatták meg pénteken a művelődésügyi minisztériumban a tanácsi művelődésügyi osztályvezetők, dr. kálmán györgynek, a közoktatási főosztály vezetőjének tájékoztatója alapján.

az elgondolás az, hogy az általános felügyelet hatáskörét bővítik. az általános felügyelő ellenőrző tevékenységnek első sorban az igazgató vezető munkájára kell összpontosulnia. a szakfelügyelők a jövőben - az eddiginél kisebb létszámmal - szaktanácsadókként működnek, azzal a feladattal, hogy hatékony segítséget nyújtsanak szaktárgyukban az oktató-nevelő munka eredményességének fokozásához, a tanulók világnézeti, erkölcsi-politikai fejlődéséhez, támogassák az intézmény vezetőjét, a szaktanárokat és a többi pedagógust az elért eredmények továbbfejlesztésében.

bajtai istván, a minisztérium osztályvezetője az értekezlet során elemezte a tanácsi művelődésügyi beruházások helyzetét, majd ismertette a pedagógus pályázati rendszer idei tapasztalatait. elmondotta, hogy a iv. ötéves tervidőszakban az óvodahálózat fejlesztésében - tekintettel ennek sürgősségére - nem lesznek nagy eltérések az eredeti tervtől. az általános iskolai tanterem-fejlesztés előreláthatólag szintén megközelíti az elképzeléseket. ezen a területen problémák a diákotthoni hálózat fejlesztésénél és bizonyos mértékig a szakközépiskolák építésénél jelentkeznek. az országban több helyen indultak társadalmi akciók azzal a céllal, hogy segítsék a nehézségek leküzdését, az esetleges határidő-eltolódások csökkentését. bács és szabócs megyében például társadalmi bizottságok alakultak a kollégium-építési program megvalósításának támogatására. számos helyen társadalmi összefogással valósítják meg az óvodai hálózat fejlesztését.

/folyt köv/

- 45 -

NA 16<sup>15</sup>

bb 49. / pályázat....folyt/ny

a pedagógus pályázati rendszer idei tapasztalatairól elmondottá, hogy az első időszakban 3615 álláshelyet hirdettek meg, a második alkalommal - május közepén - pedig már több mint négyezeret. ugyanakkor a pedagógusképző felsőoktatási intézményekben nappali tagozaton csaknem háromezren végeznek. a pedagógusjelöltek két helyre is pályázhatnak egyidejűleg. célszerű azonban, hogy ne csupán nagy városokban kívánjanak elhelyezkedni, mert feltételezhetően ezekbe sokkal többen pályáznak, és így szűkül a lehetőség. ajánlatos az is, hogy még a pályázat elbírálása előtti időszakban tájékozódjanak a pályázatot meghirdetőknél az ottani élet- és munkakörülményekről, a beosztási lehetőségekről. ez egyaránt hasznos a pályázónak és a meghirdető intézmény vezetőjének. /mti/

bb.53. mikor bucsuznak a rákóczi uttól a villamosok?

i don/ok zs hgy

1972. május 19.

a közlekedési szakemberek körében élénk visszhangot váltott ki a terv, hogy a metró kelet-nyugati vonala második szakaszának - a deák tér és a déli pályaudvar között - megnyitását követően megszűnik a rákóczi uton a villamosforgalom. sokan vélekednek úgy, hogy a metrószakasz átadása után is bőven lennének utasai a felszíni közlekedés e hagyományos járműveinek, kár lenne tehát lemondani róluk. mások viszont úgy vélekednek, hogy pest és budaföld alatti kapcsolatának megteremtését követően nyomban nyugdíjazni kellene a villamosokat. főként azzal érvelnek, hogy ilyen formán rendkívül nagymértékben megkönnyebbedne a gépjárművek forgalma, hiszen lényegében a villamosvágányok által lefoglalt terület is felszabadulna a gépkocsik számára.

ezért most alapos; körültekintő vizsgálódás időszaka következik. pontos számításokat végeznek olyan vonatkozásban: mekkora felszíni forgalomra számíthatnak a villamosok a rákóczi uton, indokolt-e azonnali kivonásuk a forgalomból. a különböző elképzeléseket, javaslatokat ezután vitára bocsátják. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a rákóczi uti villamosközlekedés megszüntetéséről ezután dönt véglegesen. /mti/

16.55/ny

Nr 17<sup>00</sup>

- 46 -

ttbbb. 54. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

i -don/e zs

1972. május 19.

hogy a római és a pünkösdi fürdők május 20-ától fogadják a strandolókat. /mti/

...-

bb. 55. budapestre érkezett tito gobbí

i ró/fk/e zs

1972. május 19.

pénteken budapestre érkezett tito gobbí, a világhírű olasz operaénekes, akinek repertoárjában közel száz mű szerepel. május 20-án és 24-én a toscia scarpia szerepét énekli az erkel színházban. /mti/

...-

bb. 56. társadalmi segítség a zuglói tüzeset károsultjainak

t gy/tm/e zs

1972. május 19.

a csertő utcai tüzvész hírére budapesti üzemek, vállalatok, intézmények sora jelentkezett pénteken a 14. kerületi tanácsnál: a nehéz helyzetbe került családokon kommunista műszakok szervezésével, valamint önkéntes pénzadományokkal igyekeznek segíteni.

a 40 zuglói család - amely egy nemrég felépült szomszédos lakóházban jutott ideiglenes otthonhoz - csütörtökön a magyar vöröskeresztől összesen 140 takaró-garnitúrát és ágyneműt kapott. ezen kívül a vöröskereszt pénteken személyenként 500-1500 forint ig terjedő gyorssegélyt osztott szét közöttük. a zrinyi nyomda szocialista brigádjai bejelentették, hogy kommunista szombatokat és vasárnapokat szerveznek, s mintegy 50 000 forint értékű társadalmi segítséget nyújtanak a tüzeset károsultjainak. több zuglói nagyvállalat ajánlotta fel, hogy részt vesz a tönkrement lakások újjáépítésében. /mti/

...-

16.55/e

- 47 -

Nr 17<sup>00</sup>

bb.57. magyarország dolgozza ki az elektromos háztartási gépek speciális biztonsági előírásait

i v/tr/ok zs

1972. május 19.

pénteken hazaérkezett berlinből az a magyar delegáció, amely dr. olajos józsefnek, a magyar szabványügyi hivatal elnökének vezetésével vett részt a kgst szabványügyi állandó bizottságának 30. ülésén.

a delegáció vezetője újságíróknak elmondta, hogy a kgst szabványügyi állandó bizottsága /száb/ idén ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. megalakulása óta több mint háromezer szabványajánlást dolgozott ki, amelyek a kohászat, a gépipar, a vegyipar és más iparágak - a közlekedés, a mezőgazdaság- és élelmiszeripar stb. - területén nagymértékben elősegítették az egyes országok szabványainak egyeztetését. a kgst -szabványok közvetlenül és közvetve a műszaki követelmények és a műszaki színvonal fejlesztését segítették elő.

a kgst szabványosítási munkájában kezdettől fogva aktívan résztvesznek a magyar szakemberek. az elmúlt tíz év alatt 300 kgst-szabvány kidolgozásának voltak irányítói, témavezetői. magyar kezdeményezésre például intenzívebben egyeztették a gépek és különböző fogyasztási cikkek élet- és vagyonbiztonsági előírásait.

a mostani berlini ülésen 54 szabványajánlást fogadtak el a kgst tagállamok. közülük hazai szempontból különösen fontos a röntgenkészülékek műszaki követelményeinek és a sugárvédelmi előírásoknak az egységesítése, ami a medicor munkáját könnyíti meg, mivel egységesen a szabvány előírásainak megfelelően alakíthatja ki a sugárvédelmi berendezéseket.

ugyancsak a mostani tanácskozáson hagyták jóvá az elektromos háztartási készülékek egységes általános biztonsági előírásait. egy-egy készülékre a speciális előírásokat a magyar szakemberek fogják kidolgozni úgy, hogy a készülékek gondatlanság esetén se veszélyeztessék kezelőik életét.

érdeklődésre tarthat számot, hogy a személygépkocsi gumiabroncsok méreteinek egységesítésével kapcsolatban elfogadták azt az ajánlást, amely szerint a jövőben típusonként harmadára csökkentik a gumiabroncs-választékot, s ezzel megkönnyítik az ellátást. természetesen a hagyományos gumiabroncsokat még jó néhány évig gyártják, s csak lassan vezetik be az új - a korábbinál jobb minőségű - gumiabroncsok gyártását./mti/

17.00/ok

NA 17<sup>15</sup>

- 48 -

felhasználható: 18.00 órától!

bb. 58. „művész az iparban,, - kiállítás dunaujvárosban

vid/e kz hgy

1972. május 19.

pénteken dunaujvárosban az iparművészeti tanács rendezésében „művész az iparban,, címmel nyílt kiállítás hat hazai üveg-, majolika- és porcelán gyár mutatja be legszebb készítményeit a közönségnek. a kiállítás három hétig tekinthető meg. /mti/

---

bb. 59. zárlatot okozott a vihar a dunai vasműben

vid/e kz zs

1972. május 19.

a péntek délutáni viharos esőzés sok munkát adott a dunaujvárosi tűzoltóknak. a duna étterem és a sörkert raktárai megteltek vízzel. ide azonnal kivonultak. nem sokkal később az óvárosi rendelőhöz kérték a tűzoltók segítségét, hogy szivattyúzzák ki a gyermekrendelőbe behatolt vizet. egyidejűleg két tüzesethez is hívták a tűzoltókat. a dunai vasmű acélművében az ivfényes kemencénél keletkezett zárlat, ami kisebb tüzet okozott. a zárlatot és az üzemzavart a külső vezetékek közé beszivárgott esővíz okozta. mezőfalván az ady endre utca 12. számú házban keletkezett tűz, ahova egy szerkocsival vonultak ki a dunaujvárosi tűzoltók. /mti/

---

bb. 62. a lengyel külkereskedelmi miniszter dr. biró józsefnél

k sb/tm/e hgy

1972. május 19.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter csütörtökön délután fogadta hivatalában tadeusz olechowskit, a lengyel népköztársaság külkereskedelmi miniszterét, marian dmochowski miniszterhelyettesét és tadeusz grzybowski, a budapesti lengyel nagykövetség kereskedelmi tanácsosát. tárgyaltak a két országot kölcsönösen érintő gazdasági kérdésekről, s véleményt cseréltek a két ország közötti áruforgalom fejlesztésének lehetőségeiről. /mti/

---

17.18/e

- 49 -

NA 17<sup>00</sup>

bb. 60. tudományos ülés a tatabányai szénmedence fejlődéséről

vid/e pá kz hgy

1972. május 19.

tatabánya várossá nyilvánításának 25. évfordulója tiszteletére tudományos ülés-sorozat kezdődött. a program keretében pénteken a szénmedence fejlődésének kérdéseit vitatták meg. a település valamennyi üzemének képviselői előtt számoltak be arról a nagy fejlődésről, amely az utóbbi 25 év alatt ment végbe a földalatti munkahelyeken. tatabányán - akár csak az ország más bányavidékein - különösen az utóbbi tíz év alatt változott meg lényegesen a bányamunka jellege. a szénbányák leleményes műszaki kollektívája sok olyan új eljárást, módszert kísérletezett ki, amelyekkel könnyebbé és gazdaságosabbá vált a széntermelés. a hagyományos munkaeszközöket folyamatosan kiszorították a bányákból, s ma már korszerű gépek segítik a bányászok munkáját. tavaly például a lerobbantott szénnek több mint 60 százalékát gépekkel rakták fel. fordulatot hozott a koncentrált, tömegtermelő munkahelyek kialakítása is. jelentősen csökkentették a kisteljesítményű kamrafejtések számát, több gépesített tömegtermelő frontfejtést nyitottak. a frontfejtésekben ugyanis kevesebb munkaművelettel, magasabb teljesítményeket érhetnek el a bányászok. a fejlődést jól mutatja, hogy néhány évvel ezelőtt még 300, most pedig mindössze 80 munkahelyről küldik felszínre a szenet.

az ülésen ismertették, hogy az elmúlt negyed évszázad alatt állami és saját erőből 5.1 milliárd forintot költöttek a tatabányai szénmedence fejlesztésére. különösen sokat áldoztak a biztonság növelésére, a legfőbb veszélyek, a sujtólégrobbanás, a vízbetörés és a bányatüzek megelőzésére.

a tudományos ülés előadói hangsúlyozták, hogy a városban élő emberek életkörülményeire mindig meghatározó volt a helyi szénbányászat fejlődése, a széntermelés volt az alapja a várossá válásnak is. a szénbányák igazgatósága minden évben jelentős összeggel segítette a város fejlődését, sokat áldozott azért, hogy a bányászok kulturáltabb, korszerűbb körülmények között élhessenek. a régi bányászlakások helyett például több mint 5 000 új lakást építettek.

előadás hangzott el az ülésen a műszaki fejlesztés jelenlegi gondjairól is, azokról a problémákról, amelyeket a már kimerülőben lévő régi bányák okoznak a vállalatnak. /mti/

...-

17.22/e

- 50 -

NA 17-11

bb. 61. itéletidő tatabányán

vid/pá/e kz hgy

1972. május 19.

pénteken délután három óra után sűrű villámcsapások közepette hatalmas felhőszakadás zúdult tatabányára. az esti sötétségbe borult városban 20 perc alatt 21.2 milliméter csapadék esett le, kétszer annyi, mint egy reggeltől estig tartó esőzésnél. a villámcsapások több helyen hosszú időre megbénították az áramszolgáltatást, több órán át a telex-gépek sem működtek és az interurbán központ is egy és negyedórás viharszünetre kényszerült. /mti/

...-

bb. 63. az olasz társadalombiztosítási vezetők programja

k sb/gg/e hgy

1972. május 19.

az olasz állami társadalombiztosítási intézet magyarországon tartózkodó vezetőinek fernando montagnani elnöknek és dr. carlo alberto masini vezérigazgatónak a tiszteletére a szot szállóban fogadást adott duschek lajosné, a szot titkára. az olasz vendégeket pénteken az egészségügyi minisztériumban dr. tóth béla miniszterhelyettes fogadta. megbeszélésükön részt vett dr. bartos istván, a szot társadalombiztosítási főigazgatóság vezetője is. /mti/

...-

bb. 64. a nácizmus üldözöttei bizottságának tájékoztatója a kártalanításokról

k vt/zs/e hgy

1972. május 19.

a nácizmus üldözötteinek bizottsága tájékoztatót ad ki a német fasiszták által a második világháború idején elvett ingóságok kártalanításáról. a német szövetségi köztársasággal kötött megállapodás alapján történő kifizetések módját tartalmazó szabályzat május 22-től az általános értékváltsági banknál /5. dorottya u.5./, a nácizmus üldözötteinek bizottságánál /5. báthory u.22./ és 14. gyarmat u. 58. sz. alatt szerezhető be.

a kártalanítások folyósítása május 22-én kezdődik és folyamatosan történik. /mti/

...-

17.27/e

- 51 -

NA 17-11

bb. 65. ankét a tanulóifjúság időszerű problémáiról

1 vt/pá/e zs hgy

1972. május 19.

pénteken budapesten, a szentkirályi utcai semmelweis-teremben kétnapos egészségügyi ankét kezdődött a tanulóifjúság időszerű problémáiról. az első, nagy érdeklődéssel kísért előadást dr. popper péter pszichológus, a budapesti 1. számú gyermekklinika pszichológiai részlegének vezetője tartott. délután a pályaválasztás kérdései szerepeltek napirenden.

az ankétot szombaton folytatják, s ekkor az oktató-nevelő munka egészségügyi problémáit vitatják meg a résztvevők. /mti/

---

bb. 66. minden nap látogatható a vendéglátóipari muzeum

1 nn/pá/e zs hgy

1972. május 19.

az élénkülő idegenforgalomra való tekintettel szeptember 30-ig minden nap, tehát hétfőn is látogatható - 10-18 óra között - a várbeli magyar kereskedelmi és vendéglátóipari muzeum /1. kerület, fortuna utca 4./ /mti/

---

bb. 67. meghosszabbították két nagyszerű tárlat nyitvatartását

1 ró/tm/e zs hgy

1972. május 19.

a nemrég felavatott helikon galériában nagy érdeklődés kíséri a barcsay jeno kossuth-dijas festőművész rajzait bemutató kiállítást. hasonlóan sok nézőt vonz lieber éva festőművész textilműveinek tárlata a műcsarnokban. a nagy sikerre való tekintettel mindkét tárlat nyitvatartási idejét meghosszabbították; május 28-ig tekinthetők meg. /mti/

---

bb. 68. textilművek és grafikák - két tárlat nyílt a fővárosban

1 ró/tm/e zs hgy

1972. május 19.

pénteken a műcsarnokban beke lászló művészettörténész nyitotta meg az attalai gabor textiltervező iparművész munkáiból rendezett kiállítást. ugyancsak pénteken fogadta első látogatóit a fényes adolf tereben kolosváry bálint grafikusművész mintegy 50 művet felvonultató tárlata. /mti/

---  
-52-

17.35/e

M-1800

bb 69. nagy lászló műfordítói estje a budapesti bolgár kulturális központban

1 nn/fk/ny zs hgy

1972. május 19.

pénteken, a szláv írásbeliség és a bolgár kultúra ünnepe alkalmából a budapesti bolgár kulturális központ „énekek éneke,” címmel megrendezte nagy lászló műfordítói estjét. a program előtt bata imre irodalomtörténész mondott bevezetőt. a nagy lászló által magyarra ültetett verseket béres ilona, káldy nóra, bitskey tiber, valamint halmos béla és sebő ferenc duója szövegeztette meg. /mti/

---

bb 70. kazimierz olszewski lengyel miniszterelnökhelyettes nyilatkozata

1 kf/gk/ny ie hgy

1972. május 19.

a bnv megnyitáson részt vett kazimierz olszewski lengyel miniszterelnök-helyettes, aki tapasztalatairól, a vásár és a két ország gazdasági kapcsolatának összefüggéseiről nyilatkozott az mti munkatársának:

- az elmúlt rövid idő alatt alkalmam volt több közvetlen megbeszélésre vályi péterrel, aki nemrég nálunk járt a varsói magyar gazdasági napokon. véleményem szerint a magyar kezdeményezésre létrejött rendezvény feltétlenül hozzájárul országaink, ezen belül ipari és kereskedelmi szakembereink kapcsolatának elmélyítéséhez. a magyar napok alatt tárgyaltunk egyebek között a gépipari együttműködés különféle kérdéseiről, azokról, amelyekhez sok közös érdekünk fűződik. lehetőséget látunk például arra, hogy kooperációs kapcsolat jöjjön létre kiskategóriájú személygépkocsik gyártásában, mérlegeljük egy közös öntöde lengyelországi létrehozásának feltételeit, s fontoljuk egy közös vállalat létesítését telefonközpontok fő egységeinek, elemeinek gyártására. a lengyel ipar részéről hajlandóságot tapasztaltunk elektromos ipari együttműködésre is. ezen túlmenően érdekeltséget látok mindkét ország részéről abban, hogy kétoldalu együttműködés alapján harmadik országba komplett gyárberendezéseket szállítsunk.

- minderről egyébként meggyőződtem a vásáron is, amely a mi szempontunkból akár a varsói magyar gazdasági napok folytatásának is tekinthető, hiszen mind a lengyel, mind a magyar szakembereknek hasznos tapasztalatcserét, tárgyalási alapot nyújt. a vásár megtekintése során, rövid idő alatt is megfigyeltem a magyar ipar gyors fejlődésének eredményeit.

/folyt köv/

-53-

M-1840

bb 70. / kazimierz olszewski...folyt/ny

- a magyar kiállítók eredményei is bizonyítják, hogy szinte alig van olyan terület, ahol ne nyílna lehetőség ipari, termelési kapcsolatok bővítésére, együttműködésre, amelyre szerintünk most kedvező alkalom is adódik. Lengyelország ugyanis gyors ütemben korszerűsíti, fejleszti gazdaságát, és ehhez sok komplett objektumot, technológiákat, licenceket vásárolunk tőkés országokból is. úgy vélem, hogy ezek bevezetéséhez, gyakorlati alkalmazásához kedvező lehetőség kínálkozik, ha a két ország közötti termelési kapcsolatokat ilyen irányba is fejlesztjük.

- mindkét ország gazdasága gyorsan fejlődik, s mindkét részről őszinte a törekvés, hogy nagyobb mértékben vegyék számításba a nemzetközi munkamegosztásban rejlő előnyöket. ez kényszerítő erőként is hat, hogy keressük a közös, az olcsóbb, mindkét fél számára hasznos megoldásokat. megbeszéléseink során meghatároztuk ezeket a területeket, megállapodtunk a tennivalókban. ezek alapján sor kerül a szakértői találkozókra, ahol pontosítják a közös érdekeket, a lehetőségeket az együttműködési kérdésekben, s kormányközi bizottság őszi ülésén áttekintve a javaslatokat, döntünk az együttműködési témák további sorsáról - fejezete be nyilatkozatát a lengyel miniszterelnök helyettes. /mti/

bb 71. a bnv első üzletkötése - 3.6 millió dolláros megállapodás  
t bj/gg/ny hgy 1972. május 19.

péntek délután létrejött a budapesti nemzetközi vásár első üzletkötése. öt évre szóló, 3.6 millió dolláros keretszerződést írt alá szokup lajos, a magyar üvegipar vezérigazgatója és szilágyi ferenc, a ferunion külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója, a robert simpson és a simpson-sears kanadai cégek elnökeivel. a megállapodás értelmében üvegárut - ólomkristályt - szállítottunk a két nagy kanadai áruháznak, már 1973-ben mintegy 700.000 ólomkristály poharat adunk el 600.000 dollár értékben.

a két nagy kanadai cég már 1930-ban is rendelt magyarországról üvegárut, és létrejötté óta kapcsolatban állnak a ferunionnal. 1960-ban föllendült a cégek közötti kereskedelem, és a forgalom azóta évi 10-15 százalékkal növekszik. a robert simpson és a simpson-sears cégek elégedettek a világszinvonalon álló magyar ólomkristállyal, nagy szériájú megrendeléseik pedig feltétlenül előnyösek a magyar ipar számára. /mti/

-54-

N<sup>o</sup> 1845

bb 72. Letenyénél tetőzött a mura árhulláma - megkezdődött az apadás

1 sb/gg/ny hgy

1972. május 19.

változatlanul harmadfoku árvízvédelmi készültség őrzi a mura gátjait, bár pénteken délután már kedvező hírek érkeztek a folyó mellől. Letenyénél ugyanis 380 centiméteres vízzinttel tetőzött a mura áradása, így 68 centiméterrel maradt el az április 24-1 árhullámtól és keréken 70 centiméterrel a néhány évvel ezelőtti maximumtól. ezért most csak kisebb munkálatokra volt szükség: a zsilipeket kellett lezárni és megerősített figyelőszolgálatot őrzeni a folyót. a gépesített árvízvédelmi osztag készenlétben áll Letenyénél, de beavatkozásra nem volt szükség. a jelek azt mutatják, hogy enyhült a veszély, mert még pénteken az esti órákban megkezdődött az apadás, s az utóbbi 24 órában a vízgyűjtő területre sem hullott említésre méltó csapadék, amely számottevő vízutánpótlást adott volna a folyónak. /mti/

-.-

bb 73. vietnami szolidaritási nagygyűlés a józsefvárosban  
t hi/tr/ny zs hgy 1972. május 19.

vietnami szolidaritási nagygyűlést rendezett pénteken budapestben, a gutenberg művelődési házban, a viii. kerületi népfrent-bizottság a kerületi kisz-szel együtt. a gyűlésen - amelyen a délvietnami köztársaság és a vietnami demokratikus köztársaság képviselői is résztvettek - vida miklós, országgyűlési képviselő a kerületi népfrent-bizottság elnöke volt a szónok. a vietnami háboru újabb fokozódásáról szólva rámutatott arra, hogy a kikötők blokádjának elrendelésével az amerikaiak súlyosan megsértették a tengerek szabadságának elvét, az észak-vietnami kikötők és öblök elaknásításával meg akarják akadályozni a vdk és más országok gazdasági és kereskedelmi kapcsolatait. a terrorbombázásokat nem lehet eléggé elítélni: a bombák nemcsak a közlekedési hálózatot érik, hanem sűrűn lakott területeket, városokat, iskolákat, kórházakat, lakóházakat. hosszabb szünet után ismét elkezdődött a rizstermelés és az árvízvédelem szempontjából létfontosságú gátrendszerek szétrombolása is. az agresszív újabb kiterjesztése mélyrehatóan felháborítja a világ népeit. még a tőkés országok vezető körei is igyekeznek elhatárolni magukat nixon esztelen intézkedéseitől, s mind szélesebben bontakozik ki a hős vietnami népet támogató világméretű mozgalom. hangoztatta a szónok; a háborunak csak az vethet véget, ha az egyesült államok kormánya is tudomásul veszi a valóságot: semmi keresnivalójuk vietnam földjén: számukra az egyetlen járható út: ha visszatérnek a párizsi tárgyalóasztalhoz, illetve ha kivonják agressziós csapataikat délvietnamból és indokina más térségeiből - mondotta. /folyt köv/ 18.50/ny

-55-

N<sup>o</sup> 1945

bb 73. / vietnami ....folyt/ny

ezután nguyen khac duy, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára szólalt fel. köszönetet mondott a magyar nép vietnam iránti szolidaritásáért, az amerikai agresszorok ellen vívott harcának támogatásáért. rámutatott arra, hogy jelenleg a vietnami hazafiak offenzívája nagy győzelmeket arat. az utóbbi időszakban megindított támadás-sorozat hatalmas csapást jelent nixon vietnamizálási politikájára. az észak-vietnami kikötők blokádja, a vdk területének esztelen bombázása rendkívül súlyos katonai kalandor lépés, amely durván sérti a vdk szuverénitását és biztonságát, lábbal tiporja a nemzetközi jog legegyszerűbb szabályait, arcátlan kihívást jelent vietnam és az egész világ békeszerető népei ellen. nyomatékosan eláruhuzta, hogy vietnam népe a szocialista országok - köztük a magyar népköztársaság - támogatásával a végső győzelemig folytatja harcát.

a nagygyűlésen ismertették a került lakosságának a vietnami nép harcát támogató újabb felajánlásait. a tanért vállalat, valamint a pannónia vendéglátóipari vállalat dolgozói például félnapos kerestükét ajánlották fel, a ganz-mávag motorgyárának ho si minh brigádja a kisz védnökségével vietnamban felépülő ezerszemélyes szakmunkásképző intézet felszerelésére 50 szerzői munkakészletet és egyéb munkaeszközöket ajánlott fel.

a nagygyűlés résztvevői tiltakozó táviratban is kifejezték: elítélik a vietnami háború fokozását célzó újabb amerikai intézkedéseket, szolidaritásukról biztosítják a szabadságáért harcoló vietnami népet./mti/

..-

bb 75. békegyűlés kecelen

vid/kz/ny hgy 1972. május 19.

a tavaszi békehónap programjaként pénteken újabb demonstrációra került sor bács-kiskun megyében. ezuttal kecelen szervezett vietnami agresszió-ellenes gyűlést a nagyközség népfrentbizottsága. a békegyűlés szónoka pankovits józsefné, a bács-kiskun megyei nőbizottság titkára volt./mti/

18.55/ny

-56-

M 1920

1bb.76. zalaegerszeg lesz a pantomim fesztivál központja - végetért a nemzetközi pantomim fesztivál

vid/kz/ok hgy 1972. május 19.

pénteken zalaegerszegen befejeződött az első hazánkban rendezett nemzetközi pantomim fesztivál. két magyaron kívül 5 külföldi együttes szerepelt. részt vett a néma mozgásművészet nemzetközi bemutatóján egy lengyel, egy holland, egy román, egy ndk-beli és egy japán együttes pénteki fellépésével, illetve az azt követő gálaesttel fejeződött be.

a magyar közönség előtt szinte még ismeretlen, s valójában reneszánszának kezdetén levő mozgásművészet rendkívül nagy sikert aratott. a zalaegerszegi ifjusági ház színházterme estéről estére zsufolt volt, de a kívülrekedt közönség többszöröse volt annak, aki bejuthatott a színházterembe. különösen a fiatalok körében vált gyorsan népszerűvé a pantomim. az együttesek 6 különböző stílust képviseltek, a klasszikustól kezdve a modern törekvésekig.

a rendező szervek, valamint az együttesek művészeti vezetői pénteken konferencián vitatták meg a fesztivál tapasztalatait a zalaegerszegi sajtóházban. a hazai pantomim művészek reményüket fejezték ki, hogy ez a fesztivál mozgásba hozza, népszerűbbé teszi ezt a művészeti ágat, hiszen sikerült egy jelentős számú közönséget szereznie. balázs béla, a zalaegerszegi városi tanács elnökhelyettese hangoztatta a konferencián, hogy zalaegerszeg ezután rendszeresen otthont nyújt a pantomim fesztiválokknak, amit legközelebb 1973-ban, majd azt követően 2 évenként rendeznek meg./mti/

..-

bb.77. my fair lady felújítás

t nn/fk/ok zs hgy 1972. május 19.

pénteken este nagy sikerrel újította fel a fővárosi operettszínház lerner-loewe: my fair lady című zenés játékát, gábor miklóssal higgins professzor szerepében. a musicalban gábor miklós partnerei: lehoczky zsuzsa, homm pál, valamint suka sándor./mti/

..-

M 1920

- 57 -

ább. 74. pusztító vihar a balatonon - tojás nagyságu jégszemek - tetőszerkezetek, kerítések usztak a levegőben

vid/e kz hgy

1972. május 19.

a balaton vidékén péntek délután évtizedek óta nem tapasztalt hatalmas erejű vihar tombolt. a széllokések sebessége időnként elérte az óránkénti 140 kilométert. az alacsonyan uszó felhőzet a légörvény hatására tölcyszerűen torkollott a balaton vizébe. az örvény végigszáguldott a balatonfüred-tihany közötti hegykoszoru mentén, s letarolta az utjába eső fákat. a füredi tagore-sétányon tucatszámra döntötte ki az évszázados nyárfákat. a balatonfüredi tamáshegy és az öreghegy oldalában 60-80 centiméter átmérőjű fákat tövestől csavart ki a légörvény. balatonfüreden a vihar feltépte sok épület tetőszerkezetét, egyes sávokban összedöntötte a faházakat és az építkezéseknél az állványzatot. sok házról teljesen eltűnt a tetőszerkezet. balatonfüreden, a balassi bálint utcán, a baloiannisz utcán és az öreghegyi uton okozott legtöbb kárt az épületekben a hatalmas erejű vihar. amerre a légörvény elvonult - szemtanuk szerint - kerítések, deszkadarabok és tetőszerkezetek roncsai usztak 100-150 méter magasságban a levegőben.

a vihart balatonfüred és tihany térségében heves jégzápor kísérte. a balatonfüredi szőlőkben tömegével hullott a dió nagyságu jég, de nem számított ritkaságnak a tyuktojás nagyságu jégdarab sem. a jégverés tetemes károkat okozott a szőlőkben, a gyümölcsösökben és a házikertekben.

a balatoni meteorológiai szolgálat és a révkapitányság a vihart már péntek reggel 7 órakor jelezte. a vizirendészet motoros járőrei idejekorán figyelmeztették a tilalmi időszak alatt vizen lévő vitorlásokat, csónakos tulajdonosait és vezetőit. a siófoki révkapitánysághoz este 18 óráig balesetről, életveszélyről nem érkezett jelentés. /mt1/

-. -bb

bb 78. üzletkötés a bnv szovjet pavilonjában

t kf/tr/ny hgy

1972. május 19.

a transelektro magyar villamossági külkereskedelmi vállalat a budapesti nemzetközi vásár megnyitásának napján megkötötte első vásári üzletét. a bnv szovjet pavilonjában szerződést írt alá a raznoimport moszkvai össz-szövetségi egyesüléssel. a megállapodás értelmében a magyar kábelművek körülbelül egymillió rubel értékben 300 kilométer erőátviteli kábelt szállít 1973-ban. /mt1/

-. -  
-58-

19.20/ny

N7 1920

bb 79. időjárásjelentés

tr/ny hgy

1972. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, pénteken este:

a felmelegedés kissé gyengül

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, újabb záporokkal, zivatarokkal. időnként élénk, helyenként átmenetileg erős keleti, elsősorban a dunántúlon északkeletre-északra forduló szél. a nappali felmelegedés kissé gyengül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 17-22 fok között. /mt1/

-. -

bb. 80. rendkívül erős zivatar-front vonult át péntek délután az országon - balatonfüreden tornádó, sokfelé jégeső

1 ms/tr/e hgy

1972. május 19.

pénteken délután rendkívül erős, nagysebességű zivatarfront haladt át az országon. mint a meteorológiai intézet munkatársai közölték, az ország számos helyéről jelentettek erős zivatart, gyakran jégesővel.

a zivatarfront egy órakor lépte át az ország délnyugati határát, felhőszakadásokkal, jégesővel. nagykanizsán 14 milliméter csapadék hullott, jégesővel. pécsről 25 millimétert jelentettek, itt csaknem negyedórás jégvihar tombolt, galambtojás nagyságu jégdarabok estek. siófokon 15 milliméter volt a csapadék mennyisége. a legrosszabbul balatonfüred és csopak környéke járt, ahol tornádószerű jelenség lépett fel. a vihar háztetőket tépett le és az első becslések szerint a kár jelentős.

az első zivatarfelhők budapestet három órakor érték el. az ég teljesen elsötétült, égzengés, villámlás közepette tört ki a jégesővel vegyes zivatar, amely 4 órakor elemi erővel tombolt, majd később csendes esőbe ment át. ez körülbelül 6 óráig tartott. a lőrinci obszervatórium mérése szerint a csapadék 18 milliméter volt, de pestlőrincen 20 millimétert is mértek, és feltehetően több helyen haladta meg a csapadék mennyisége az obszervatóriumi mérést. a széllokések ereje a főváros felett nem volt túlságosan nagy, a legerősebb lökés mintegy 76 kilométeres óránkénti sebességű volt. miskolcra 10, győrből 15 milliméteres csapadékot jelentettek. komoly zivatar volt a kékestető felett is. debrecenben a szél sebessége meghaladta az óránkénti 110 kilométert. este nyolc órára a zivatar elhagyta az ország területét.

a fővárosra zúdult nagymennyiségű víz sok helyen dugulást okozott a csatornáknak, amelyek egy része rövidebb időre kiöntött. így például a budapesti ipari vásár területén a városligetben nagymennyiségű víz gyülemlt fel az utakon, a csatornázási művek több szivókocsival és magasnyomású csatornamosó kocsival segítették a helyszíntre segíteni. ezenkívül szivó- és mosókocsik a főváros legkülönbözőbb kerületeit járták, hogy a bejelentések nyomán megszüntessék a dugulásokat, a pinceelöntéseket. szivattyúzásra nem volt szükség.

/folyt.köv./  
20.58/e

- 59 -

N7 2110

80. /rendkívül erős...folyt./e

különösen sok gondja volt a budapesti közlekedési vállalatnak. háromnegyed négytől öt óráig a 9. kerületben az üllői-uton, a könyves kálmán-körut és a nagyvárad-tér között szünetelt a villamosforgalom, mert egy fa rádőlt a vezetékre. az akadály elhárításáig részben elterelték, részben autóbusszokkal pótolták a villamosokat.

röviddel öt óra előtt 25 perces akadály keletkezett a 10. kerületben a kőbányai-ut és a monori-ut kereszteződésénél, ahol egy megcsuszott tehergépkocsi a vágányra borult. a 28-as villamost elterelték, a 36-os pedig rövidített útvonalon közlekedett.

ugyanebben az időben a 2. kerületben a mártírok utja és a keleti károly-utca kereszteződésében az eldugult csatornából kiömlő víz elöntötte a pályát, és köveket, törmeléket sodort rá. emiatt negyed óráig szünetelt a 6-os, a 18-as és az 57-es villamosok forgalma.

négy és hat óra között pesterzsébeten a pálya elöntése miatt 30-as villamos, helyette autóbusszokkal bonyolították le a közlekedést. egy óra hosszat szünetelt óbudán, a vörösvári-uton a 11-es és 33-as villamos forgalma, mert itt is elöntötte a víz a pályát.

a 2. kerületben a török-utcában a felhőszakadás miatt eliszaposodott a váltó és kisiklott egy 4-es villamos. ez csaknem egy órás akadályt jelentett. emiatt a 4-es és 4/a jelzésű villamos a mórícz zsigmond-körtér és a moszkva tér között járt, a 18-as az etele-tér és a moszkva-tér között, az 57-es a csörsz-utca és a moszkva-tér között. a mártírok utja és a császárfürdő közötti szakaszon egy szerelvény közlekedett ingajáratban.

a trolibuszt sem kímélte a zivatar: háromnegyed ötkor a zichy minály utcát öntötte el a víz csatornadugulás miatt, úgy, hogy 7 óráig csak a murányi-utcáig juthattak el a kossuth lajos tértől a 70-es és 70/a jelzésű kocsik. /mti/

...-

21.03/e

- 60 -

M 2115

81. negyedórás csúcsforgalom a mentőknél a vihar alatt

1 ms/tr/e hgy

1972. május 19.

a péntek délutáni viharos erejű felhőszakadás idején a fővárosi mentők csúcsforgalmat bonyolítottak le: negyedóra leforgása alatt 16 esetben nyújtottak segílyt. a bosnyák téri piacon fél négy után egy perccel széltől kitört ablaküveg esett bohaim lászlóné kézbesítő fejére, de szerencsére csak kisebb karcolásokat okozott. a gorkij-fásor 33. szám alatti kollégium előtt egy faág esett tamás károlyné nyugdíjas fejére. öt kisebb zuzódásokkal a központi baleseti ambulanciára szállították. újabb három perc múlva rákospalotán a rákos-utca 44. számú ház udvarán rádőlt egy fa varga mária 72 éves nyugdíjasra, de szerencsére csak kisebb sérüléseket okozott. a mentők a kerületi sztk rendelőintézetbe vitték. ezenkívül 12 ideges rosszullét történt a vihar első negyedórájában. /mti/

...-

- v é g e -

21.12/e

-61-

M 2/20